СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CIX П'ЯТНИЦЯ, 26 КВІТНЯ 2002 РОКУ ЧИСЛО 17 VOL. CIX FRIDAY, APRIL 26, 2002 No. 17

Зі святом Воскресіння Христового!

СТАНЬМО СІЯЧАМИ ПРАВЕДНОСТИ І СПРАВЕДЛИВОСТИ

Великоднє послання 2002 року постійної конференції українських православних єпископів поза межами України.

Преподобним пресвітерам, дияконам, ченцям і побожним мирянам-дітям святої Української Православної Церкви в Канаді, Сполучених Штатах Америки, Південній Америці, Великій Британії, Західній Европі, Австралії й Новій Зеландії. Нехай ласка і мир Воскреслого Спасителя перебувають з усіма вами!

Христос Воскрес!

Повернімось в уяві на майже дві тисячі років назад. Як радісно звучали в день в'їзду Господа в Єрусалим вигуки „Осанна! Благословен, хто їде в ім'я Господнє!". Люди, несучи знамена життя і перемоги, вітали Христа, коли Він в'їздив у місто миру. Його найближчі друзі були в великому піднесенні. Була Пасха – святкування вияву Божої любови до Його народу. Але поза вигуками вітання крилося

(Закінчення на стор. 5)

У ВОСКРЕСЛОМУ ІСУСІ ГОСПОДЬ ЗАВІТАВ У НАШЕ ЖИТТЯ

Великодній привіт Владики Василя, Єпископа Стемфордського УКЦ

Мої улюблені у Христі!

Вдосвіта, в неділю, опечалені жінки вирішили самі піти до гробу, в якому спочивало Христове Тіло, щоб пахощами помазати Його. Як тільки прийшли, вони побачили там ясного Ангела, що промовив такі дивні слова: „Чому шукаєте Живого серед мертвих? Його тут нема. Він воскрес!" (ЛК 24:5-6).

Що за прекрасна вістка! Цілковите довір'я Христа до свого Отця стало винагородою, що перемінилася у світлу перемогу Воскресіння, перемогу Життя над смертю! (порівн. 1КР 15).

Сьогодні ми стаємо учасниками цієї знаменної перемоги, коли у беззастережній вірі приймаємо цю незбагненну вістку, що Христос Господь Воскрес ради нас (порівн. РМ 4:25). Так ми стали Божим народом (див. 1 ПТ 2:9-10), що „увеликдниввся" на шляху історії спасіння (порівн. ІВ 6:37-40). Адже у Воскреслому Ісусі Христі Господь завітав у наше життя. Він керує нашою долею, Він піклується нами (порівн. 1РТ 5:7), Він любить нас, Він

(Закінчення на стор. 5)

Президент України відвідав Сирію, Ливан, Йорданію

ПАРСИПАНІ, Н. Дж – 20-24 квітня відбулася офіційна візита Президента України Леоніда Кучми до Сирії, Ливану та Йорданії. Під час візити Л. Кучми до Сирії підписано міжурядові угоди про торговельне, економічне і технічне співробітництво, про заохочення та взаємний захист інвестицій, угоду між Державним комітетом України з водного господарства і Міністерством іриґації Сирії про співробітництво в галузі водного господарства. Також підписано угоду про уникнення подвійного оподаткування, про повітряне сполучення, про співробітництво у галузі вищої освіти та наукових досліджень. Л. Кучма заявив, що відчув справжню зацікавленість сирійців у співробітництві з Україною.

Речниця Президента Л. Кучми Олена Громницька сказала, що на зустрічі 20 квітня Л. Кучма і сирійський провідник Башар Аль-Асад погодилися, що близькосхідній конфлікт має бути вреґульований тільки на підставі рішень Організації Об'єднаних Націй.

21 квітня відбулася низка зустрічей українського Президента з високими посадовцями Сирії. Україна висловила намір будувати Трансарабську залізницю, яка має з'єднати Сирію, Ливан і Йорданію, взяти участь у будівництві нафтопроводу в Сирії, який транспортуватиме нафту з Іраку, та в реконструкції електростанції в цій країні.

Продовжуючи своє турне по Близькому Сході, у столиці Ливану Бейруті 22-23 квітня Л. Кучма зустрівся із президентом Емілем Лахудою, головою Національної асамблеї Ливанської Республіки Набігом Містафою Бері, прем'єр-міністром Рафіком Аль-Харірі. Крім того, Президент Леонід Кучма відвідав південь Ливану, де базується 3-ій окремий український інженерний батальйон, що діє в складі миротворчих сил Організації Об'єднаних Націй, та вручив нагороди за бойові заслуги українським військовослужбовцям. Україна та Ливан підтримують дипломатичні взаємини від 1992 року. У поїздці Президента України супроводжували міністер оборони Володимир Шкідченко та інші чільні особи.

У рамках офіційної візити Президента України до Йорданії підписано міжурядові угоди про торговельне, економічне і технічне співробітництво, а також про співробітництво у галузі освіти і науки. Відбулися зустрічі А. Зленка з міністром закордонних справ Сирії Фаруком Шара, міністром закордонних справ Ливану Махмудом Хамудом і міністром закордонних справ Йорданії Марваном Муашером. Особливу увагу в ході зустрічі приділено питанню вреґулювання близькосхіднього конфлікту.

У Йорданії 23-24 квітня Л.Кучма зустрівся з королем Абдулою II, президентом Сенату Заїдом Аль -Ріфаї, спікером палати представників Абдульхаді Маджалі, прем'єр-міністром Алі Абуль Рагібом. Леонід Кучма нагородив йорданського монарха орденом Ярослава Мудрого I ступеня, відзначивши його „видатний внесок у розвиток двосторонніх взаємин між обома країнами".

Х. В.-Ф.

Президент України Леонід Кучма (праворуч) у супроводі Президента Сирії Бешара Аль-Асада 20 квітня, перед початком переговорів.

Фото УНІАН

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Депутати Верховної Ради стануть до праці 14 травня

КИЇВ. – Перша сесія Верховної Ради України четвертого скликання почне свою діяльність 14 травня. Згідно з документами, розданими на першому засіданні робочої групи, яка підготовляє першу сесію нового парляменту України, на відкритті сесії найстарший парламентарій зачитає текст присяги народного депутата України. Безпосередньо до праці Верховна Рада приступить за годину після цього. Згідно з пляном, парлямент працює у пленарному режимі до обрання керівництва, формування керівних органів Верховної Ради і розв'язання першочергових організаційних питань, запропонованого робочою групою. Парляментські фракції і депутатські групи депутати формують у позапленарний час.

Знайдено архів Української повстанської армії

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Нещодавно у лісі неподалік міста Болехова на Івано-Франківщині під час лісорозробок робітники знайшли архів УПА. Документи УПА знаходились у двох бідонах. Це матеріяли відділу пропаґанди штабу УПА – листівки, відозви, накази командувача Романа Шухевича тощо. У криївці вояків також було чимало підпільної літератури і релігійних видань, проте не всі вони належно збереглись. Фахівці архівної справи висловили упевненість, що зможуть їх реставрувати. Покищо документи зберігаються в управлінні МВС Івано-Франківської области, й невдовзі має відбутись їх презентація.

Україна повернула один „лазаренківський" мільйон

КИЇВ. – Генеральний прокурор України Михайло Потебенько, обраний народним депутатом, поінформував журналістів 22 квітня про те, що в Україну „недавно" повернувся 1 млн. 700 тис. дол. з грошових коштів, „якими розпорядився Павло Лазаренко". Генеральний прокурор нагадав, що стосовно екс-прем'єра карна справа розслідується і в Україні, і у США. На його думку, якщо міра покарання, у майбутньому визначена правосуддям Сполучених Штатів, буде великою, то Лазаренко „ще не скоро повернеться в Україну". „Але якщо буде невелика, то вони нам його передадуть", – сказав Генеральний прокурор.22 квітня пресова служба Генеральної прокуратури повідомила, що Генеральний прокурор Михайло Потебенько залишить свою посаду і стане депутатом Верховної Ради, до якої він обраний за списком Комуністичної партії. 65-річний М. Потебенько працює Генеральним прокурором від липня 1998 року. Українська опозиція гостро критикувала працю М. Потебенька, звинувачуючи його у гальмуванні розслідування звинувачень про корупцію та незаконні дії чільних владоможців, включно з браком поступу у рослідуванні справи Георгія Ґонґадзе, і в тому, що Генеральний прокурор активно переслідував опонентів Президента.

Про „Кольчуги" та Ірак

КИЇВ. – 22 квітня у листі до фірми „Укрспецекспорт" міністерство оборони Етіопії підтверджує, що всі три станції „Кольчуга", які були придбані в Україні, працюють лише на інтереси національної оборони цієї африканської країни. В листі говориться, що „ми дійсно купили три станції „Кольчуга", котрі були поставлені з України в 2000 році. На даний час усі комплекси знаходяться в Етіопії і використовуються етіопським міністерством оборони". Лист міністерства оборони Етіопії є черговим ланцюжком історії, пов'язаної з питанням – чи потрапила українська зброя всупереч санкції ООН до Іраку. Юрій Рябкін, директор Донецького виробничого об'єднання „Топаз", де розроблялись нові версії протиповітряної системи під назвою „Кольчуга", заявив, що в Україні всього було зроблено 4 нових „Кольчуги". Три з них продано Етіопії, одна зі станцій знаходиться в розпорядженні міністерства оборони України. Етіопія придбала систему „Кольчуга" близько двох років тому. Угода, укладена приблизно в ті ж терміни, коли система нібито була продана Іракові, викликала підозри у американців і представників ООН, що Етіопія могла послужити перевалочним пунктом і прикрити операцію з Іраком. Україна попросила Етіопію підтвердити, що радар був придбаний для її власного використання, щоб спростувати підозри в тому, що радар був перевезений в Ірак.

В. Черномирдін зустрічався з В. Ющенком

КИЇВ. – 23 квітня відбулася зустріч посла Росії в Україні Віктора Черномирдіна з провідником виборчого бльоку „Наша Україна" Віктором Ющенком. Як повідомили в посольстві Росії в Україні, під час бесіди В. Черномирдін і В. Ющенко обговорили актуальні питання розвитку російсько-українських взаємин. Також В. Ющенко говорив російському послові про свої оцінки підсумків парляментських виборів в Україні й перспективи розвитку політичної ситуації.

Черги, щоб отримати свої власні гроші

ЛЬВІВ. – Довжелезні черги вишикувалися цими днями біля банківських філій у Львові, де, як і в решті міст України, почалися виплати вкладникам колишнього Ощадбанку СРСР. У чергах стоять переважно пенсіонери. Багато хто з них не витримує тривалого очікування. Через 10 років після проголошення незалежности Україна нарешті знайшла гроші, щоб компенсувати своїм громадянам втрачені внаслідок інфляції вклади. Наразі видають лише по 50 гривень усім вкладникам, незалежно від того, яка сума була на рахунку. Те, що гроші почали надходити, люди, зрозуміло, схвалюють, але про механізм їх видання, очевидно, ніхто з державних мужів не подбав. Сотні львів'ян похилого віку по три дні стоять у чергах, десятки вже потрапили до лікарень через виснаження та втрату свідомости. Сама процедура триває дуже повільно, адже обслуговування здійснює переважно один касир. Інформацію, скільки у філію надходить грошей, ніхто не повідомляє, а тому люди займають чергу з надією таки отримати свої гроші за один день. Львівські вкладники переконані, що за таких обставин гроші слід було б виплачувати адресно, а не шляхом „живої черги".

Створено нову партію

КИЇВ. – В українській столиці в неділю, 21 квітня, відбувся об'єднувальний з'їзд Української республіканської партії (УРП) та партії „Собор", у якому взяли участь близько 400 делегатів. Провідником нового політичного об'єднання, яке було названо Українська республіканська партія „Собор", обрано Анатолія Матвієнка. Натомість колишній голова УРП Левко Лук'яненко тепер очолить раду старійшин нового політичного утворення. Обидві партії-засновниці брали участь у нещодавніх парляментських виборах у складі опозиційного бльоку колишнього віце-прем'єр-міністра Юлії Тимошенко.

Відбувся конгрес українців Росії

МОСКВА. –19 квітня у столиці Російської федерації відбувся Третій конгрес українців Росії. Його відкрили віце-прем'єр уряду Російської Федерації Валентина Матвієнко, яка привітала конгрес від російського президента Владіміра Путіна, і віце-прем'єр українського уряду Володимир Семиноженко. Погляди урядовців і представників української діяспори Росії на задоволення потреб української меншини різняться між собою. Конґрес українців Росії тривав два дні. На з'їзді обговорювалося ідею системи вищої освіти українською мовою, тоді як в кулуарах відзначалось, що насьогодні в Росії є проблеми з українськими середніми школами. Занедбаним лишається сфера періодичних друкованих видань, яких немає навіть у реґіонах, де українці мешкають анклявом, як наприклад, в Тюменській області. Своїх делеґатів на з'їзд надіслали 50 реґіональних організацій із Москви, Санкт-Петербургу, Владивостоку, Тюмені та інших міст.

У Києві немає антисемітських чи фашистських організацій

КИЇВ. – Начальник Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в м.Києві Петро Опанасенко стверджує, що в Києві „не існує зовсім" якихось злочинних антисемітських чи фашистських організацій. Про це він сказав 17 квітня на колеґії в Головному управлінні МВС України в Києві, відповідаючи на запитання журналістів. На думку П. Опанасенка, оскільки таких організацій не існує, „тому й проблема сама по собі зникає". Він також зазначив, що „ми в певній мірі самі для себе створюємо проблему", оскільки дана тема чомусь ретельно наголошується у ЗМІ. П.Опанасенко зазначив, що це є недоречним, оскільки на даний момент ситуація в Києві контролюється як з боку міліції, так і з боку прокуратури. „Звичайно, виникають певні проблеми після проведення масових акцій – не секрет, що були такі випадки, коли після закінчення футбольного матчу наші молоді вболівальники били вікна, але це не значить, що вони належать до якоїсь фашистської організації", – сказав П. Опанасенко.

Крим уважають російською землею

СИМФЕРОПІЛЬ. – 19 квітня в Криму місцеві проросійські організації святкували чергову річницю захоплення Російською імперією Кримського півострова. 219 років тому імператриця Катерина II підписала маніфест про приєднання Криму і Тамані до Росії. З цієї нагоди проросійські організації півострова зібрали в центрі Симферополя збори. Близько 200 його учасників закликали офіційний Київ припинити „насильницьку українізацію прадавньої російської землі Тавриди". Цього ж дня урочисті заходи з участю Чорноморського флоту Росії відбувалися і в Севастополі.

Верховний Суд вирішив долю Леоніда Грача

СИМФЕРОПІЛЬ. – Верховний Суд України своїм рішенням визнав незаконним зняття Леоніда Грача з реєстрації кандидатом у депутати парляменту Криму. Це означає, що виборча комісія автономії має визнати його обраним членом Верховної Ради Криму. Суперечка між Л. Грачем та його опонентами тривала більше місяця. Під час виборів прізвище Л. Грача не було вилучене із бюлетенів для голосування, все ж таки за нього проголосувало понад 70 відсотків виборців. 19 квітня Верховний Суд підтвердив леґітимність обрання Л. Грача депутатом. Л. Грач також став депутатом Верховної Ради України за списком Комуністичної партії, і тепер він має визначитися, від якого мандату йому відмовитися.

Командувачі фльотів об'єднують зусилля в боротьбі з тероризмом

ПАРТЕНІТ, Крим. – Аналіза скоєних за останній час у світі терористичних акцій, у тому числі й проти військових кораблів та суден, переконує в потребі об'єднання зусиль фльотів у боротьбі з цим явищем і командувачі фльотів Чорноморського реґіону йдуть саме цим шляхом. Про це заявив 18 квітня головнокомандувач Військово-морських сил України адмірал Михайло Єжель під час спільної прес-конференції командувачів ВМС країн Чорноморського реґіону. За підсумками зустрічі командувачів фльотів підписано спільну декларацію, в якій визначено єдиний підхід сторін до дотримання безпеки стоянки кораблів у чорноморських портах. У зустрічі командувачів фльотів брав участь командувач об'єднаних військово-морських сил НАТО в Південній Европі віце-адмірал Луїджі Ліло.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Чорнобиль – жалоба і застереження

26 квітня 1986 року... Була весна – квітуча, напоєна запахами землі і нового життя. Ніхто не здогадувався, що ця весна назавжди чорними літерами буде вписана в історію нашого народу і людства, що про невелике місто Чорнобиль дізнається весь світ.

Перша згадка про Чорнобиль датується 1193 роком, коли, за Іпатієвським літописом, князь Вишгородський Ростислав, син Великого князя Київського Рюріка, рушив походом з Чорнобиля в Тарциськ. Тажко сказати, чому саме Чорнобилем було назване місто.

Історики думають, що це від слова „чорнобильник", як в давнину називали полин. І так само, як той гіркий полин, доля краю не була легкою. Але минало лихоліття, приходив мир, і знову щедра земля дарувала людям свої невичерпні багатства.

Відбудовувались села, піднімались церкви. Але ніколи ще раніше людина не зводила собі історичного хреста, на якому сама ж і була розп'ята. Таким хрестом став для України Чорнобиль. Скільки українців поклали на жертвенник своє здоров'я та життя! Скільки тих, хто назавжди залишив рідні домівки!

Безкраї простори колись родючої землі тепер порожні, забруднені, мертві...

Чорнобильска трагедія пройняла всі сфери життя – від академічної науки до побуту людського життя.

Але аварія в Чорнобилі – трагедія не тільки екологічна, Вона показала неспроможність тодішнього уряду захистити свій народ, взяти на себе відповідальність за все, що сталося.

Колись звичайна географічна назва Чорнобиль набула багатогранного трагічного звучання...

Д-р Наталія Махлай

21 квітня у Києві відбулась Всеукраїнська демонстрація Чорнобильської солідарности, організована союзом „Чорнобиль України". На фото: родичі загиблих чорнобильців з портретами в руках проходять по Хрещатику. *Фото УНІАН*

Від часу аварії подвоїлось число вроджених вад у дітей

Спільними силами епідеміологів України та Ізраїля доведено, що рівень мутації та генетичних ушкоджень серед дітей ліквідаторів Чорнобильської аварії різко підвищився.

Дослідна бригада при університеті Гайфи в Ізраїлі, під провідництвом академіка Г. Вайнберґа, поєднала свої зусилля з Дослідним центром радіяційної медицини в Києві (А.Б. Король та інші). Науковці вивчили хромосомні відхилення 41 дитини ліквідаторів, які народилися в Ізраїлі після аварії на Чорнобильській АЕС. Порівняли вислід зі хромосомними дослідженнями серед дітей тих самих батьків, котрі народилися перед 1986 роком. В контрольній групі були дітил з України та Росії, котрі народилися в незаражених зонах.

Науковці знайшли у сім разів більше генетичних аномалій та хромосомних відхилень серед дітей, народжених після Чорнобиля, в порівнянні з їхніми братами та сестрами, народженими до часу аварії. Оскільки всі інші родинні фактори були дуже подібні або ті самі, дослідники дійшли до висновку, що вплив Чорнобиля був надзвичайно чіткий і вражаючий. Чим більше часу минало від аварії до народження дитини, тим менше з'являлося нових відхилень, що теж свідчило про сильний вплив зараження, хоч навіть відносно малі дози радіяції спричинили декотрі відхилення.

Львів. Хвора дитина у спеціялізованій клініці.

Дніпропетровськ. Хвора дитина з місцевого сиротинця.

Висновки групи Вайнберґа були опубліковані в престижному медичному журналі Королівського товариства медицини у Великій Британії в березні минулого року. Хоча ці радикальні зміни в хромосомах та ДНК не завжди перетворювались у наявні вроджені вади, висновки доводять, що діти й їхні нащадки носять в собі потенціял на вроджені вади в майбутньому. Якщо брати під увагу, що в Чорнобилі працювали понад 600 тисяч робітників, пожежників, ліквідаторів протягом двох місяців – від кінця квітня до липня 1986 року, удар на генетичне тло населення України був дуже поважний.

Результати найновіших досліджень збігаються зі свідченнями інших дослідників, які довели, що рівень вроджених вад в Україні та Білорусі в два рази зріс від часу аварії на ЧАЕС.

Олесь Кузьма,
виконавчий директор Фонду допомоги дітям Чорнобиля

Луцьк. Хворе немовля у Дитячому медичному центрі.

Знам'янка. У спеціялізованому дитячому будинку.

У 2000 році Йосиф Сивенький відвідав в Україні спеціяльні клініки і сиротинці, у яких лікують або утримують дітей, хворих на рак та з генетичними ушкодженнями. Окремі світлини з його фоторепортажу були показані минулого року в ООН під час відзначення 15-ліття Чорнобильської аварії.

Панахида на вшанування пам'яті жертв Чорнобильської катастрофи

ВАШІНҐТОН. – В українському православному соборі Святого Андрія 21 квітня відбулася Панахида на вшанування пам'яті жертв Чорнобильської катастрофи.

У Панахиді з нагоди 16-ої річниці трагедії в Чорнобилі, взяли участь парафіяни української католицької церкви Святої Трійці, представники Спілки українських лікарів Америки, УАКР, Вашінґтонської групи, української громади США, співробітники Посольства України в США.

Комітет Чорнобиля та Громадський комітет Вашінґтону провели збір пожертв для Фонду допомоги дітям Чорнобиля та Фонду дітей з України, які діють при українських католицьких церквах Святого Костянтина та Святого Стефана в штаті Мінесота.

АМЕРИКА І СВІТ

Зустріч Папи з американськими кардиналами

ВАТИКАН. – 23 квітня розпочалася зустріч американських римо-католицьких кардиналів з Папою Іваном Павлом II з приводу причетности священиків до статевих скандалів, що спалахнули в Американській Католицькій Церкві. Зустріч відкрив Папа Іван Павло II промовою, в якій найперше просив вибачення у жертв, які потерпіли від наруги священиків. Далі Папа заявив, що „у священстві та релігійному житті нема місця для тих, які статево розбещують неповнолітних“. Іван Павло II підкреслив, що „правильно уважає суспільство будь-яку статева наругу злочином“ і додав, що, крім того, „це є жахливим гріхом в Божих очах“. Американські кардинали чекають від Ватикану вказівок, як запобігти зловживанням в Римо-Католицькій Церкві в США. Керівництво Католицької Церкви США звинувачують у тому, що воно мириться зі священиками, звинуваченими у статевих домаганнях щодо дітей, та переводить їх в інші парафії. До Ватикану запрошені усі 12 римо-католицьких кардиналів і двоє єпископів зі США. Католицька громада у США становить 65 мільйонів осіб.

Провідник французьких крайньоправих переміг у виборах

ПАРИЖ. – У Франції третій день тривають протестні акції проти провідника крайньоправих сил Жан-Марі Лє Пена, який вийшов у друге коло президентських виборів. Десятки тисяч демонстрантів вийшли на вулиці міст на всій території Франції на знак протесту проти Лє Пена, щоб засудити його расистські та фашистські висловлювання. Французькі політичні провідники, як праві, так і ліві, закликали своїх прихильників підтримати у другому колі президентських виборів, яке відбудеться 5 травня, Жака Ширака та не допустити до влади Лє Пена. Тим часом Жан-Марі Ле Пен вирушив 24 квітня до Брюселю, де викладе свої пляни вивести Францію зі складу Европейського союзу, якщо він переможе на виборах. Ле Пен, який є депутатом Европарляменту, виступить також проти спільної грошової одиниці евро та ідеї европейського федералізму і за обмеження іміграції. Тим часом президент Жак Ширак наголосив, що Франція лишатиметься в складі Евросоюзу. Він звинуватив Ле Пена у розпалюванні ворожнечі та ненависти і відмовився від теледебатів з ним.

Нові вироки прихильникам білоруської опозиції

МІНСЬК, Білорусь. – 23 квітня засуджено до ув'язнення 23 особи, які взяли участь у антиурядовому марші у Мінську 19 квітня. Терміни ув'язнення – від трьох до п'ятнадцяти діб. Серед засуджених – чільний активіст опозиційного руху Валерій Щукін, а також відомий кінорежисер Юрій Хашаватський. Загалом перед судом остали 43 особи, але судові процеси над тими, хто вимагав присутности адвокатів, було відкладено. У несанкціонованих зборах 19 квітня взяло участь близько трьох тисяч осіб. Вони вимагали від президента Александра Лукашенка виконання передвиборних обіцянок в економічній та соціяльній сфері, а також припинення утисків опозиції. Для розгону демонстрації було застосовано силу, а кількість працівників міліції тоді перевищувала чисельність демонстрантів.

Комісія ООН розслідуватиме події в Дженіні

НЬЮ-ЙОРК. –Колишній президент Фінляндії Марті Ахтісарі призначений керівником комісії Організації Об'єднаних Націй, яка розслідуватиме можливі злочини ізраїльської армії в палестинському таборі біженців у Дженіні. М. Ахтісарі повідомив, що комісія виїде на Близький Схід вже впродовж цього тижня. Тим часом в регіоні триває криваве протистояння.

Ізраїль частково вивів війська з палестинських міст

ЄРУСАЛИМ. – Прем'єр-міністр Ізраїлю Аріель Шарон заявив 21 квітня, що часткове виведення ізраїльських військ із палестинських міст означає закінчення „першого етапу“ військової акції на Західньому березі Йордану. Ізраїль продовжуватиме боротьбу з тероризмом, застосовуючи іншу тактику. Ізраїль вивів війська із Наблусу, Дженіну і більшости районів міста Рамалах. Однак, ізраїльські військові продовжують бльокувати резиденцію глави Палестинської автономії Ясира Арафата. Триває облога храму Різдва Христового у Вифлеємі. У храмі переховується близько 200 палестинців, серед яких – близько 30 озброєних бойовиків. П'ятеро палестинців покинули церкву Різдва в Вифлеємі, здавшись ізраїльським військам. Щоб вибратися з оточеної церкви, вони скористалися драбиною, встановленою ізраїльськими вояками. За повідомленням речника ізраїльського міністерства оборони, ці п'ятеро не були озброєними бойовиками.

США нададуть палестинцям гуманітарну допомогу

НЬЮ-ЙОРК. – Секретар Державного департаменту Колін Павел знову збирається на Близький Схід. Про це він заявив 21 квітня на телеканалі компанії Ен-Бі-Сі. Коментуючи початок виведення ізраїльських військ з палестинських територій, секретар Державного департаменту США заявив, що він радіє цьому і вважає, що виведення військ йде швидкими темпами. Закликавши знайти мирне рішення для протистояння довкола резиденції Ясира Арафата та у Вифлеємі, К. Павел повідомив, що США мають деякі ідеї щодо цього і зараз працюють з представниками Ізраїлю та Палестинської автономії. Зі слів Павела, адміністрація Джорджа Буша стурбована гуманітарною ситуацією на палестинських територіях і днями надішле туди допомогу, включаючи ліки, установки для очищення води, а також 800 великих наметів.

Православні неґативно ставляться до католиків у Росії

ІРКУТСЬК, Росія. – Поруч із римо-католицьким храмом у сибірському місті Іркутську кілька сотень православних священиків 20 квітня провели демонстрацію на підтримку рішення властей заборонити в'їзд до Росії місцевому католицькому єпископові. Місцеві політики приєдналися до демонстрації, що відбувалася у той час, коли католики проводили всередині Службу Божу без свого єпископа. Єпископові Єжи Мазурові відмовили у в'їзді до Росії 19 квітня, через тиждень після подібної заборони щодо єпископа Владімірського і Івановського Стефано Карпіо. Ватикан заявив, що Москва порушує угоду, яка гарантує свободу віросповідань у Росії. Православна Церква звинувачує католиків у переманюванні вірних – прозелітизмі.

Італійські слідчі вивчають деталі катастрофи

МІЛАН. – Слідчі обстежують територію довкола будівлі Пірелі – найвищого хмарочоса у Мілані, намагаючись з'ясувати, чому 68-річний швайцарський пілот потрапив у споруду своїм легким літаком, внаслідок чого 18 квітня загинули три особи. Одразу після аварії італійські винищувачі почали патрулювання через побоювання, що то міг бути спланований напад, схожий на ті, що сталися у США 11 вересня. Офіційні представники стверджують, що цього разу йдеться про нещасний випадок, спричинений технічними неполадками літака.

Канадські вояки загинули в Афганістані

КАБУЛ, Афганістан. – Американський літак 17 квітня помилково скинув декілька керованих лазером бомб, вагою у 250 кілограмів, на позиції канадських військових-миротворців під час навчального бомбардування в передмісті Кандагару. Четверо канадських вояків згинуло, восьмеро серйозно поранено. Бомбовий удар по позиціях канадських військ завдав літак Ф-16 через помилкове зазначення цілі.

Російська і українська мафії намагаються підпорядкувати собі світову торгівлю наркотиками

ПРАГА. – Відоме американське інтернет-видання „Стратфор репорт“ 10 квітня оприлюднило аналізу своїх експертів, щодо ролі російських і українських злочинних формувань у світовій торгівлі наркотиками та зброєю. В аналізі вказується, що втрати терористів в Афганістані, міжнародний тиск на колюмбійські нарко-синдикати та знищення кількох мексиканських нарко-королів посилили спроби російських і українських контрабандистів встановити контролю над світовою торгівлею наркотиками. Ця тенденція проглядається у тому, що російські й українські злочинні групи стали домінуючими на світових шляхах транспортування наркотиків – від Середньої Азії до Західньої півкулі.

„Стратфор репорт“ критикує американських чиновників, які повільно реагують на посилення загрози з боку світової наркомафії. Також посилаючись на колишнього працівника Державного департаменту США Джонатана Вінера, „Стратфор“ стверджує, що понад 250 провідників російської і української мафії діють у багатьох країнах світу, щонайменше 30 із них заснували свої гнізда в США, 75 так званих „королів“ російської й української мафії, яких американський уряд відстежував у світі в 90-ті роки, були громадянами Ізраїлю.

Впродовж багатьох років світова спільнота більше боролася з колюмбійськими та мексиканськими кланами і тому, як вважають автори аналізи, впродовж останнього десятиліття складалася ситуація, що сприяла світовому посиленню українських і російських злочинних груп. Проте урядові США важко здійснювати співпрацю з урядами Росії,України та Ізраїлю у викритті злочинних груп хоча б тому, що не всі норми міжнародного права щодо видання злочинців є тут чинні.

У статті йдеться також про факти впливу української мафії на широке коло злочинних операцій – від секс-бізнесу до торгівлі зброєю і відмивання брудних грошей. Серед іншого, подаються дані про відмивання цими групами у 1998 році близько 9 мільярдів дол. через „Банк Нью-Йорк“, вказується на зв'язки російської мафії з ісламськими екстремістами з „Аль-Каїди“. Наводяться також посилання на ізраїльські урядові оцінки, зокрема з приводу того, що вірогідні інвестиції російських і українських злочинних синдикатів в ізраїльську економіку із 1970-их років сягають 20 мільярдів доларів США.

Радіо „Свобода“

Про Україну – „The Economist“

Журнал „The Economist“ з датою 6 квітня вмістив під заголовком „Триває спотикання“ („Stumbling along“) аналітичну статтю, присвячену вислідам недавніх парляментських виборів в Україні. Характерним є її підзаголовок: „Результати виборів означають і надію, і небезпеку для України, а тим більше для її сусідів“. Маючи на увазі дотеперішні несприятливі умови в Україні для поглиблення економічних реформ і вироблення чіткої зовнішньополітичної лінії, автор далі пише:

„Все це заторкує членів Европейського Союзу, сьогоднішніх і майбутніх, які бачать в Україні непевного і не добре керованого сусіда. Зміна в російській політиці, яка наступила після 11 вересня, підкреслила ще більше, що Україна опинилася позаду. Тепер Росія веде поважні переговори з НАТО і вдоволена приязними стосунками з ЕС, хоч і не всі питання розв'язані. Тим часом Україна й далі непевна щодо того, чи вона хоче йти до Заходу, чи залишатися однією ногою в совєтському минулому“.

Станьмо...

(Закінчення зі стор. 1)

зло, що послідовно плело своє павутиння. Хто міг краще снувати його, як не політики-фарисеї тодішнього ладу? Хто міг поставити кращу пастку, як не близький і довірений друг, який мав свої власні пляни? Що могло бути кращою ознакою зради, як не поцілунок – поцілунок, що привів Сина Божого на глумливий допит перед церковним трибуналом, який, засудивши Його задля того, щоб задовольнити юрбу, спричинив Йому страждання і муки і, зрештою, смерть на хресті, і погребіння в гробі, подарованому праведником Йосифом з Ариматеї.

Здавалося, що світ апостолів і послідовників „Ісуса Назарянина, що Пророк був, могутній у ділі і слові перед Богом і всім народом" (Луки 24:19) розпався тісї п'ятниці двадцять століть тому. Їхні сподівання були розбиті, особливо сподівання Якова й Івана, які непохитно намагалися забезпечити собі становище у Царстві Небесному. Петро ніколи не міг забути того, що зрікся Його, хоч, як-не-як, це був акт самозбереження. Близнюк Тома був просто спустошений. Можна лише уявити той біль, що пронизав серце Його Матері, душевні муки Марії-Магдалини та інших жінок, які ходили за Ним, особливо Магдалини, перейнятої Його повним прощенням. Як це могло статися? Як міг Бог дозволити це? Переносити такий біль – понад людські сили. „А ми сподівалися, що це Той, що має Ізраїль визволити" (Луки 24:21).

Ми святкуємо цю Пасху, всього другу у цьому столітті і новому тисячолітті, у дуже непевних часах, коли випробовується наша віра, перевіряється наша вірність. По всьому світі зло підіймає свою огидну голову – це підтверджують щоденні події. Америка і далі переживає наслідки струсу від терору 11 вересня. Світ звивається в судомі. Здається, що культ смерти, фізичної і духовної, всюди тріюмфує. Країна наших предків, Україна, на одинадцятому році незалежности стогне під новим тягарем, спричиненим світськими і церковними політиками, що рвуться до влади для того, щоб володіти, а не щоб служити: щоб брати, а не давати. Свята Земля, по якій ступав Ісус Христос, Син Божий, просякла кров'ю вбитих з обох сторін. Вірні, подібно до древнього Авакума, кличуть: „... Аж доки я, Господи, кликати буду, а Ти не почуєш? До Тебе я кличу „Насильство!", та Ти не спасаєш!" (Авакум, 1:2).

У святковий день у Володимирському Соборі Києва. Фото УНІАН

Чи існує відповідь? Так, Воскреслий Христос дає нам відповідь сьогодні так само спокійно, як це було багато століть тому: „Не лякайтесь", (Матв. 28:10), „Я перебуватиму з вами повсякденно, аж до кінця віку" (Марв. 28:20). Це – суть пасхального послання. Пасха говорить нам про наше особисте преображення, наше відродження і оновлення у Христі. Сама подія воскресіння і те, що нам передають наші літургійні обряди Страсного і Світлого тижнів, явно доводять, що при бажанні ми, православні християни – українці, здатні зробити позитивну зміну. Ми можемо стати сіячами праведности і справедливости, миру і гармонії, які згадуються у заповідях блаженства. Ми можемо і ми повинні бути носіями любови Воскреслого Христа до „найменших з братів Його" (Матв. 25:40), тих, що доведені до розпачі несправедливістю і голодом, чи то духовним, чи матеріяльним, рішаються сповістити про це світові, закінчуючи життя самогубством, забираючи при цьому життя інших. Ми можемо і мусимо бути простягнутими руками Воскреслого Христа, приймаючи з любов'ю принижених цього світу і підносячи їх із темряви до світла, від смерти до життя.

Пасха цього 2002 року пригадує нам усім – духовенству й мирянам, що Сам Воскреслий Господь покликав нас до святости і до особливої місії – бути сіллю життя. Наші добрі діла мусять сяяти у пасхальному світлі, щоб і інші могли мати повноту життя. Під час Великодня у світі, переповненому непевністю і небезпеками, Христос кличе нас, кажучи: „Не лякайтеся!", а водночас нагадує нам і нашим братам в Україні, що наша праведність мусить перевищувати праведність тих, які лише вдають із себе праведних. Щоб могла настати зміна, наше життя мусить наслідувати єдиний справжній приклад праведности, любови, співчуття і служіння, а саме – Самого Христа.

Нашим братам в Україні, духовенству і мирянам, з якими ми споріднені через води відродження (хрещення), та всьому духовенству і вірним поза межами України, з якими нас єднає саме святе споріднення, ми радісно проголошуємо гасло перемоги: „Христос Воскрес! Не бійтеся!". Бо з Його допомогою ми зможемо подолати той культ смерти і руйнування, що мучить сучасний світ.

Нехай же мир Воскреслого Христа, Його милість, любов Бога Отця і причастя Святого Духа перебувають з нами тепер і завжди.

Христос Воскрес – Воістину Воскрес!

† **Василій**, Митрополит Української Православної Церкви Канади

† **Константин**, Митрополит Української Православної Церкви в США і діяспорі

† **Іван,** Архиєпископ Української Православної Церкви Канади

† **Антоній,** Архиєпископ Української Православної Церкви в США

† **Всеволод,** Архиєпископ Української Православної Церкви в США

† **Юрій**, Архиєпископ Української Православної Церкви Канади

† **Іоанн,** Архиєпископ Української Православної Церкви в діяспорі

† **Єремія,** Єпископ Української Православної Церкви в Південній Америці

У воскреслому...

(Закінчення зі стор. 1)

лікує і кріпить нас, Він гряде з нами у туземній мандрівці життя!

Воскресіння – випробовування для нас: чи ми приймаємо рішення жити у Воскреслому Христі, чи ні. Бо ж вічне життя, (порівн. РМ 5:1-11) потіха, Воскресіння дадуться для нас, як тільки ми будемо щиро хотіти отримати цей дар. Отож просімо сьогодні Ісуса Христа, щоб він зволив нам прийняти до наших сердець світлу вістку Воскресіння. Прохаймо, щоб Він вчинив нас Воскресенним Народом, послідовником Христа Господа, народом, що є вповні відданим на службу своїй Церкві.

Просімо щиро Ісуса Христа, щоб він вчинив нас миротворцями у наших домах та в наших громадах. Благаймо, щоб допоміг нам стати правдивими християнами, щоб ми жили Його Євангелієм, щоб ми любили убогих і несли поміч потребуючим. Станьмо народом, найвищою метою якого є сповнення Царства Божого на землі, що проголошує справедливість, правопорядок і мир, щоб ці основні заклики, що є кличами Воскресіння, стали також даром у житті наших братів і сестер по крові.

У День Воскресіння Ісус Христос промовляє до нас: „Мир Вам" (ІВ 20:20). Нехай благодать цього привіту заволодіє нашими серцями, щоб ми переживали її, раділи нею, прославляючи Христа Господа впродовж усього нашого життя.

Христос Воскрес!

Благословення Господнє на Вас!

Василь,
Єпископ Стемфордський
(Нью-Йорку і Нової Англії)
Великдень 2002 року Божого

„Freedom House" – про „середнє" місце України

Новий звіт, оприлюднений 22 квітня в Нью-Йорку впливовою американською організацією „Freedom House" зараховує Україну до категорії держав зі суттєвими проблемами в ділянці свободи слова

ВАШІНҐТОН – „Хоча терористичні атаки 11 вересня та гльобальна боротьба з тероризмом стали й випробуванням для засобів масової інформації у світі, свобода преси у 2001році практично не зазнала змін", – зазначають автори нової публікації „Freedom House", в якій аналізується стан свободи преси у 187 країнах. Збільшилася група країн категорії „вільні" (40 відсотків), в категорії, де немає свободи преси, опинилося 33 відсотки, а до категорії „частково вільні" внесено 50 держав, серед яких є Україна й Росія. В інтерв'ю радіо „Свобода" співавтор публікації „Freedom House" Карін Дойч-Карлекар підсумувала позицію України:

„Серед східньоевропейських країн та держав пострадянського простору Україна зайняла, так би мовити, середнє місце, тобто увійшла до групи з частково вільною пресою. Ситуація із свободою преси в Україні є кращою, ніж у Білорусі, Туркменістані, Таджикистані. Однак слід звернути увагу на те, що ситуація зі свободою слова в Україні є набагато гіршою, ніж, наприклад, у Чехії, Словаччині і навіть колишній Югославії. Тобто Україна зупинилися на тому ж самому рівні, як торік, і навіть є ознаки погіршення. Тим часом ситуація в інших східньоевропейських країнах поліпшується".

Україна і Росія опинилися на шістдесятому місці, а з 61 позиції починається група держав „категорії невільних", тобто в яких є відсутньою свобода преси. Протягом минулого року в Україні тривали насильства проти журналістів, за які влада рідко коли притягає злочинців до відповідальности. Досі не розкрито міжнародно відомого вбивства журналіста Г. Ґонґадзе. Повільними є розслідування й інших убивств журналістів. Тиск на пресу робиться і з допомогою податкових структур – мовиться у документі. Єдиною позитивною зміною у сфері свободи преси в Україні К. Дойч-Карлекар вважає схвалення нового кримінального кодексу, згідно з яким наклеп не вважається карним злочином.

Михайло Мигалисько

Економіка України: 10 років депресії

ВАШІНҐТОН. – У своєму бюлетені вісток за січень-лютий 2002 року Світовий банк назвав 23 країни з центрально-південної Европи, країни Прибалтики та колишні республіки СССР, економіка яких перебуває в „перехідному" періоді. З тих 23 країн тільки в Україні 10 років підряд триває занепад продукції – від 1990 до 2000 року. На другому місці такого ж занепаду протягом семи років були Росія, Таджикистан і Молдова. Шість років підряд занепадали економіки Латвії, Азербайджану, Білорусі, Киргизії і Узбекистану. Десятирічний занепад продукції України становив 59 відсотків. Справжня валова продукція України у 2000 році становила луше 43 відсотки в порівнянні з 1990 роком. Для порівняння – у перших трьох роках „Великої депресії" у 1930 роках валова продукція у Франції занепала на 11 відсотків, у Німеччині – на 16 відсотків, у Великобританії за два роки – на 6 відсотків, а в США від 1930 до 1934 року занепад становив 27 відсотків.

Христос воскрес! Воскресне Україна!

Велике свято Воскресіння Христового відзначається у православних і католицьких церквах візантійського обряду, де більшість становлять віруючі українці, у вирішальний для України час. Останні вибори до Верховної Ради довели, що суспільство молодої держави дозріває до демократичного виявлення своєї волі, що давнє гасло „Христос воскрес! Воскресне Україна!“ здійснюється.

Проте святкові вітання не повинні приховувати від світу і самого народу сумних реалій, у яких ще борсається українське суспільство. Кульгає економіка, яку треба було не тільки вирвати з колишньої структури, а й перевести на засади економіки світу. Оновлювана культура має відійти від нескінченного переспіву козацького та селянського фолкльору до творення нових мистецьких цінностей, які прийняли б за свої нові покоління і доцінив би довколишній світ. Не менш важким виявилися й відродження релігійного життя – розкол у Православній Церкві, нестача освічених духовних провідників, глибоко вкорінений атеїзм населення.

Свого часу голова КДБ України Віталій Федорчук, застерігаючи від „націоналістичних передсудів та релігійного фанатизму“, що ніби йдуть з Заходу, писав у пресі, що „ієрархи греко-католицької церкви з церковних амвонів, зі сторінок клерикальної і націоналістичної преси і по радіо виливають потоки брехні і наклепів на нашу країну“. Оскільки більшість мешканців України тієї преси не читала і радіо не слухала, у неї створювалось негативне наставлення до Церкви взагалі.

Життя засвідчує, що народові замало мати свою державу, він повинен мати й джерело духовности й етики, засіб виховання нових поколінь. Тим часом роки комуністичного режиму призвели до такого понівечення споконвічних засад людької моралі, що, як писала нещодавно з Мукачева Олена Зарева, „чесним людям нема місця, бо багато людей навіть поняття не мають, що написано у Євангелії“. Наслідки такого незнання і недотримання засад любови й прощення зауважує Любов Жарко з Кременука на Полтавщині: „Тепер ніби й багато віруючих, але панує розбещеність, вбивства, ненависть, злодійства, – жах, що діється. Дівчина йде вулицею – в правиці пляшка, в лівій руці – цигарка. У помешканнях двері залізні - ніхто не одізветься“.

З другого боку до редакції надходять численні повідомлення з усіх областей України про відродження українських молодіжних організацій, курси християнської етики, українознавства, конкурси знавців української мови, історії, літератури. Проте одужання суспільства буде тривалим, бо у хворобу його заганяли довго і вміло.

Становлення Христової Церкви після Воскресіння Сина Божого теж не було швидким і безболісним. Воскресла з рабства Україна теж проходить нелегкий шлях. Усе ж воскресіння сталося, і Великоднє свято у перші дні травня для багатьох стане днем духовного прозріння і навернення до того правила життя, яким керувалися наші діди й прадіди: люби іншого, як самого себе.

СВОБОДА

Пам'ятайно про Україну!

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-0904) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax (973) 644-9510, UNA Fax (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про наші священичі родини

Недавно готуючись до авторського вечора у Чикаго, я довідалася, що хтось висловив там влучну думку, щоб на цей вечір онуки запросили своїх бабунь (а може і дідусів?). Це була незвичайно гарна думка, яка спонукала ще раз написати про мою бабуню та про важливу ролю, що відіграла вона і в моєму житті, і в житті інших. Роздумуючи про неї, довелося знову заглянути до родинної хроніки, а при цьому ствердити, що з якої сторони не дивитися, завжди у предках виступають священики. Це, однак, зовсім нічого дивного чи нового – так було серед більшости наших родин із того покоління. Чи ж не тому „колись“ найкращою візитівкою у товариському житті було для дівчини поінформувати, скільки „попадянок“ має вона у своїй родині? Чи не тому приходства були місцем товариського життя, криницею літературної творчости, джерелом поезії та музики, а при тому і патріотизму? А у кожному нашому селі, в якому жила родина священика, панотець та „їмость“ були для усіх прибіжищем поради, потіхи, помочі у всіх родинних чи економічних негараздах.

Так, немає найменшого сумніву, що від непам'ятних часів священичі родини були, зокрема на західніх землях України, джерелом моральної та патріотичної сили, джерелом все нових і нових поколінь української інтелігенції та її остоєю. То ж немає чому дивуватися, що досьогодні більшість українських родин з гордістю пишається духовними особами у своїх родинах.

Для нас священик – це природний батько, що поруч свого особистого родинного життя був батьком своєї громади, яку вміло провадив від колиски до смерти. Задумуючись над тим і над широким та відповідальним завданням, яке лежало перед нашими давнішими пастирями, якось важко повірити в теперішню дійсність – із широко розголошеним та і обговорюваним скандалом, що навістив американську Католицьку Церкву.

Вже сам факт, що про це так широко та голосно інформують усіма засобами американські журналісти, викликає почуття ніяковости та чогось більшого, як здивування. Скільки в тому правди, а скільки сенсаційности, важко ствердити, однак покликання кардиналів американської Католицької Церкви до Риму на розмову із Папою Іваном Павлом II свідчить, що закиди щодо негідної поведінки деяких священиків мають під собою підстави.

Проблема, розуміється, не сходить із сторінок преси та інших засобів інформації. Чимало авторів дошукують причини явища. Головну причину бачать у здеморалізуванні сьогоднішнього життя та його засад. Чи так воно насправді? Але ми можемо завважити, що і в нас багато змінилося від часів, коли священичі родини були провідними у нашій спільноті. Війни, довгі роки комуністичного режиму, антирелігійні ідеології в певний спосіб змінили й наше родинне життя. Але все ж, незважаючи на ці усі переміни, ми можемо таки з переконанням ствердити, що природне, родинне життя наших священичих родин було завжди найкращою остоєю для усіх моральних, воєнних та політичних лихоліть, а численні українські священики-в'язні усіх тюрем є найкращим доказом сили Церкви та віри. У нашій спільноті священик був і залишився взірцем батька родини і батька свого стада.

О–КА

Він мріяв про незалежну Україну

ПРАГА. – 5 квітня сповнилося 120 років із дня народження видатного українського мислителя, послідовного патріота України Вячеслава Липинського. Його ідея переходу зрусифікованої та спольонізованої української еліти початку століття на українські національні позиції шляхом розбудження і зміцнення почуття патріотизму та солідарности між усіма громадянами України, незалежно від їхнього соціяльного статусу, віросповідання, етнічного походження і рівня національно-культурної свідомости, має сьогодні неабияку актуальність.

„Чому спроба створити державу та стати нацією скінчилася руїною, як і всі попередні, в протязі тисячі літ?“ – запитував В. Липинський у 1928 році. Сьогоднішня актуальність цього запитання очевидна, бо знову, особливо після парляментських виборів, виринає проблема розколотости населення України, точаться суперечки про українську перспективу і про наміри тих чи інших політичних сил надати перевагу зближенню з Росією чи з Заходом.

„Погорда до батька, коли він слабий, натомість рабство у чужого, коли він сильний – ось хамство, ось прикмета людей, що живуть на Українській Землі...“, – пише Липинський, немов адресуючи це своїм сьогоднішнім нащадкам, котрі зустрічають, уже вдруге за останні сто років, десятиріччя унезалежнення України.

Український мислитель уважав, що „держава – це перш за все: Влада, Територія, Громадянство. А нація – єдність духовна – родиться від держави – єдности територіально-політичної – а не навпаки...“. На думку Липинського, „згірдлива насмішка над слабістю і наготою свого батька“ і спекуляція його немічністю перед сильними сусідами – це головна ознака українського Хама. Він підкреслює, що „і після смерти Б. Хмельницького, і після Гетьманства 1918 року переможці, обдерши Україну з Законности, Маєстатичности, Загальности, перерізали на другий день самі себе і щезли в рабстві. Чому так сталося? Тому, що не було на Україні Яфетової Сили“.

Український ідеолог „хліборобської верстви“ підкреслює, що „Яфет, брат Хама, бачив наготу і слабість батька не гірше, ніж Хам. Але Яфет прибіг до батька, підніс його. Він всіма силами своїми став на поміч батькові. Чому? Бо у Яфеті стосовно батька заговорила любов і почуття спільности, в Хамі – злоба і почуття окремішности“. І на основі цього Липинський робить висновок: буде власна місцева Сила Яфетова здатна паралізувати Силу Хамову – буде Україна; не буде її – не буде України ніколи.

Василь Зілгалов

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Оновилася ікона Божої Матері

У 1986 році моя племінниця Надія зі своїм чоловіком Сергієм Чмілем після свого одруження поїхали до старшої чоловікової сестри Ольги у Дніпропетровськ. І там Сергій знайшов ікону Іверської Божої Матері – на смітнику, куди її викинув хтось з мешканців нового багатоповерхового будинку, що саме заселявся. Мої племінники забрали цю ікону і привезли до Луцька та передали мені. З того часу вона зберігається в мене. Цей образ створений у XVIII ст. Мальована ікона на тесаній дошці, обклеєній полотном. Металева риза на святому образі – мистецького карбування, по боках карбовані узори української вишивки, сам образ також мальований в стилі українського козацького бароко. Її українське козацьке походження незаперечне. Божа Матір на лівій руці тримає Дитятко Боже. Зі зворотної сторони є напис, який, на жаль, складається з кількох нерозбірливих знаків.

На мою думку, хтось з вірних, коли в 30-их роках комуністи нищили наші храми і душі, забрав ікону Богородиці до себе, щоб врятувати, а нащадки рятувальника не вважали її святинею і викинули святий образ. У мене ікона стояла на полиці книжкової шафи. Два роки тому ікона сама почала оновлятись, одночасно з усіх сторін. Нині – це дуже яскраве оновлення. Це явище не можна пояснити за законами фізики чи хемії. Я довго думав, кому передати ікону. У місті мого народження комуністи заснували московську церкву. Я вирішив оновлений образ передати до церкви новозаснованого монастиря Різдва Христового в Луцьку. Цей монастир свого часу був тюрмою, де в червні 1941 року енкаведисти знищили тисячі в'язнів, молодий цвіт Волині. Хай Богородиця буде їм захисницею на небесах, а нам – на землі.

Оновлена ікона Іверської Божої Матері.

Володимир Рожко,
історик-архівіст, м. Луцьк

Різдвяний кошик був щедрий

Сідаючи до Святої Вечері, ми пам'ятаємо, що не кожна родина в Україні можуть собі дозволити поставити на стіл кілька страв. Цими міркуваннями керувались члени Фундації родини Чопівських, яка знаходиться у Вашінґтоні, та Київська компанія Юрія Чопівського „Украгросистемс", організовуючи благодійну акцію „Різдвяний кошик". Натхненицею і активним учасником акції стала Софія Чопівська. Тридцятеро літніх, немічних, незабезпечених матеріяльно віруючих з парафії свв. Бориса і Гліба Української Автокефальної Православної Церкви в Києві отримали продуктові набори: яйця, цукор, олію, гречку, сир, макарони. Благословив благодійну акцію настоятель церкви Бориса і Гліба митрофорний протоієрей о. Юрій (Бойко).

Антоніна Піпко,
парафіянка церкви Бориса і Гліба, м. Київ

Кажу це від усього серця...

Наближається до кінця моє перебування в Сполучених Штатах Америки. Моє знайомство з вашою газетою залишає найкращі почуття вдячности всьому колективу газети. Щиро дякую, що не погодували та надрукували на сторінках газети мою замітку „Пилип Шайда – поет, збирач фолкльору" (ч. 3 за 18 січня 2001 р.), а також згадали про мене в числі 8 за 22 лютого. Не впевнений, що доведеться ще побувати в вашій чудовій країні, але я довго буду згадувати про неї, бо залишаю тут двох близьких мені людей – доньку і приятеля з Сейнт Полу – П. Шайду.

З Божою поміччю він одужує після складної хірургічної операції, а 3 квітня йому виповнилося 85 років. Якщо випаде можливість, просив би вас надрукувати коротеньке вітання ювіляру. Щасти вам у праці! Слава Україні!

З глибокою шаною і повагою та призначальним вітанням до колективу газети –

Федір Швець,
інженер, м. Сакраменто

* * *

„А віру вам мати–Вкраїна дала..."

*Господь нагородив життям
усе земне,
А нам дав в руках Хрест єдиний,
Через життя пронести
по землі своїй,
А випаде, то й на чужині.
А доля, як життя, у кожного своя,
Як Хрест нелегкий той Господній.
Вісімдесят ще й п'ять відміряла...
Вони ж прийшли до вас сьогодні.
Чарівними куточками Волині,
Плесами рік, ставків, озер.*

*Вітаю вас в Сент Полі,
пане Шайда,
Чого не зміг зробити дотепер.
Живила ж бо вас ця чудова земля,
Давала снагу, міць і силу.
Та доля штовхала в далекі краї,
На крилах по світу носила
Легкою ніколи вона не була,
Забрала здоров'я і сили.
А віру вам мати-Вкраїна дала
Й достойного сина зростила!*
2002 р.

„Вдячність із пекучою сльозою"

Уривки листів з України

До нашого Комітету однодолярового фонду в штаті Ню-Джерзі часто приходять листи з України в конвертах з гарними образочками, але тривожного змісту. Автори листів висловлюють вдячність за поміч, розгубленість і непевність перед майбутнім, пишуть про родинні трагедії, сподіваються на розраду.

Який рятунок цьому? На досвіді дев'ятирічного контакту Комітету однодолярового фонду з українським селом, у нас утвердилося переконання, що рятувати народ треба від двох скрут – матеріяльної та духовної, бо сучасна родина ще не відродила християнської культури, традиційного побуту, почуття гідности господаря на своїй землі. Люди тужать за співчуттям. „Дякую, навіть якщо нічого не пришлете, але хоча прочитаєте про нашу журбу-горе", – такими словами кінчається не один лист. „Якими б словами я вам дякувала, все одно не передати тих почуттів, які є в моєму серці. Це вдячність із пекучою сльозою, це радість і біль одночасно. А як діти радіють, що мають пристойний одяг і взуття з ваших пачок, – пише **Галина** з Новограду-Волинського.

„Скільки вдячности за вашу допомогу в людей, яким ви помагаєте! Недавно ми підвозили одну маму з хлопчиком до школи, то вони згадували черевички й шапочку, які ви прислали пластунам нашої станиці для роздання бідним. Ми успішно все виконали. В душі людей доброта озивається добротою, ніби відлунює, створює хвилю тепла і любові. Скільки ж то дітей сьогодні ходить в Україні у теплих светрах і рукавичках з ваших пачок!" – пише **Оксана**, пластова виховниця з Коломиї. „Ми дуже вдячні за вашу допомогу. Я не можу вам передати, які щасливі були діти. Вони прямо світилися від щастя", – це з листа **Галини** зі села Вижньої Липиці Івано-Франківської области.

У деяких листах висловлено поради про те, як краще подавати допомогу. „Допомогу, яка йшла від діяспори на різні фонди в Україну, люди не бачили. За ці кошти повиростали особняки, фірми. Не доходило нічого тим, хто цього потребував. Продавали гуманітарну допомогу, не боялися гріха, не думали про голодних і вбогих людей. Ваші люди не шкодували нічого і слали мільйони на Україну, бо вірили, що дійде. Допомогу треба було надавати лише адресну, прямо до родин, або через своїх представників на Україні", – пише **Марія** з Харкова.

„До справді демократичного способу життя нам ще дуже далеко, бо керують, в основному, комуністи, прикрившись жовтими краватками на голубих сорочках. Треба нам допомоги від української діяспори, щоб написали спогади ті, хто вижив, переніс страхіття, гоніння, щоб люди читали і задумувалися про долю своїй дітей, онуків, шоб не жили днем єдиним", – радить **Володимира** з Галича.

Павлина з Коломиї розмірковує про сучасну еміґрацію: „Всі спішать за океан... А шкода! Якщо всі поїдуть за океан, хто ж тоді підніматиме Україну з руїни? Так, ще дуже багато негараздів у нас. Алє хто хоче працювати і заробляти, той працює і заробляє. Є дуже багато людей, що ладні гудити цілий світ і звинувачувати всіх (від президента до близького сусіда) у власних бідах, лиш не самого себе. А починати треба власне з себе. Той, хто це зрозумів – почав нормально жити".

До молоді звертається **Степанія** з Бурштина: „Наш о. Богдан в Бурштині все перестерігає, щоб молоді люди не кидали свої сім'ї, їдучи на заробітки, бо вони тим позбавляють своїх дітей нічим не заступимого материнства".

Любомира Крупа,
Ню-Джерзі

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Програма 35-ої Звичайної Конвенції Українського Народного Союзу

Чикаго, Ілиной, „O'Hare Marriott Hotel"
24 - 28 травня 2002 року
Початок о 9-ій год. ранку

1. Відкриття Конвенції.
2. Звідомлення Верифікаційної комісії.
3. Затвердження програми Конвенції.
4. Затвердження протоколу з попередньої Конвенції.
5. Вибори:
   а) Конвенційної президії в складі голови і двох заступників;
   б) Виборчої комісії у складі 14 членів;
   в) Комісії просьб у складі 5 членів;
   г) Секретарської комісії в складі 6 членів.
6. Покликання Пресової комісії, Резолюційної комісії і двох дверників.
7. Звідомлення членів Екзекутивного комітету:
   предсідника Уляни Дячук,
   першого заступника предсідника Стефка Куропася,
   другого заступника Ані Дидик-Петренко,
   директора на Канаду о. Мирона Стасіва,
   головного секретаря Марти Лиско,
   касира Стефана Качарая.
8. Звідомлення членів Контрольної комісії: Василя Пастушка, Стефана Гавриша, Олександра Серафина, Ярослава Завійського, Мирона Гроха.
9. Звідомлення радних: Тараса Шмагали мол., Олександра Худолія, Теклі Мороз, Галини Колесси, Миколи Дяківського, Василя Шеремети, Василя Личкового, Стефанії Гаврилюк, Андрія Воробця, Евгена Осціславського, Варки Бачинської, Андрія Скиби, Альберта Качковського, Роми Гадзевич.
10. Звідомлення головного редактора „Свободи" Ірени Яросевич.
11. Звідомлення головного редактора „Українського Тижневика" Роми Гадзевич.
12. Дискусія над звідомленням та їх прийняття.
13. Звідомлення Статутової комісії, дискусія та схвалення змін.
14. Звідомлення Постійної комісії Союзівки Головного Уряду.
15. Дискусія про будучність УНСоюзу в Канаді.
16. Звідомлення Фінансової комісії та визначення висоти запорук і платень.
17. Вибір Головного уряду УНСоюзу.
18. Звідомлення Комісії просьб, дискусія та ухвали.
19. Звідомлення Секретарської комісії, дискусія та ухвали.
20. Внесення та ухвали для добра організації.
21. Різні справи.
22. Закриття Конвенції.

До членства УНСоюзу!

На підставі статті ч. 17 Статуту Відділи, Окружні комітети і члени запрошені присилати до Екзекутивного комітету всі передконвенційні проєкти для добра і добробуту Союзу. Після їх схвалення проєкти будуть передані Конвенційній статутовій комісії до розгляду. Всі пропозиції до зміни чи поправок Статуту просимо присилати до Головної канцелярії УНСоюзу, адресуючи їх до голови Передконвенційної статутової комісії, адвоката Тараса Шмагали, мол.

Загальні збори 67-го Відділу

АНСОНІЯ, Кон. – Загальні збори 67-го Відділу УНС „Запорозька Січ" відбулись 20 березня в залі церкви свв. Петра і Павла.

Збори відкрив голова відділу Мирослав Троян. Звітував секретар-скарбник Ф. Стубан, який повідомив, що Головна управа перебрала збирання вкладок і звертається до секретаря тільки у випадку незаплаченої вкладки. Голова відділу М. Троян прочитав присутнім писемний звіт зі своєї праці.

Як голова Контрольної комісії Окружного комітету Відділів УНС М. Троян перевів контролю діловодств округи і здав звіт під час загальних зборів. Він був перевибраний на голову Контрольної комісії округи на наступний діловий рік.

Після уділення абсолюторії уступаючій управі відділу було вибрано нову управу: голова – Мирослав Троян, секретар – Франк Стубан, скарбник – Дмитро Кот, заступник секретаря – Жак Липень. Контрольна комісія: голова – Петро Глива. Вибраний голова відділу подякував за довір'я і заохотив присутніх до активнішої праці для організації нових членів. Він нагадав, що нові іміґранти з України потребують допомоги, особливо у площинах законів США і життєвих обставин.

Мирослав Троян

Засідання Верифікаційної комісії

На засіданні Верифікаційної комісії (зліва): Юрій Юрків, Мирон Кузьо, Тимко Бутрей, Петро Гаврильців, Ольга Осередчук, Христина Козак. Фото: Л. Хмельковський

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Верифікаційна комісія 35-ої конвенції УНС провела 16 квітня засідання в Головному бюрі УНС, на якому вибрала управу в такому складі: голова Юрій Юрків – 130-ий Відділ, Нью-Йорк, англомовний секретар Петро Гаврильців – 253-ий Відділ, Людлов, Ма., україномовний секретар Ольга Осередчук – 37-ий Відділ, Елизабет, Н. Дж., члени Тимко Бутрей – 164-ий Відділ, Бервік, Па., Мирон Кузьо – 277 Відділ, Гартфорд, Кон.

Комісія перевірила повноваження всіх делегатів та їх заступників. З Комісією працювала Христина Козак з 134-го Відділу, працівниця Головного бюра УНС, яка інформувала про дату заплачення вкладок, що їх треба було вирівняти до кінця грудня, 2001 року. Неточно виповнені повноваження були відкладені до поправок. Затверджено 142 делеґати Конвенції.

Ольга Осередчук,
секретар

Загальні збори в Окрузі Сиракюз

6 квітня в приміщенні Українського народного дому в Сиракюзах, Н. Й., відбулись загальні збори Округи. Скарбник УНС Стефан Качарай вже вдруге з черги відвідав нашу Округу, щоб поділитися з її членами інформаціями про діяльність Округи в 2001 році, вислідн діяльности Головного Уряду УНС протягом останнього року, зокрема у світлі „Стверждення напрямних УНСоюзу" („Свобода", 8 березня 2002), як також й напрямних, вичислених в Інкорпораційних артикулах УНС 22 лютого 1894 р., розповісти про успіхи і труднощі Уряду, які доводиться поборювати, про конвенційні справи та про проблеми УНСоюзу, які буде потрібно в майбутньому розв'язувати.

Збори відкрив голова Округи д-р Іван Гвозда, делегат на 35-ту Конвенцію УНС, а молитву за успішне переведення зборів на добро УНСоюзу і української громади провів Єпископ Першої П'ятдесятницької церкви в Сиракюзах Маріян Сулима. У звіті голови Округи, зокрема у зв'язку із присутністю на зборах представників „четвертої хвилі" наших еміґрантів, чимало місця було присвячено добродійності УНСоюзу, братській кооперативності впродовж 108-літнього його існування, його заслугам перед українською діяспорою та Україною.

Збори переобрали управу Округи в складі: д-р Іван Гвозда – голова, Михайло Кривий – заступник голови, Михайло Велич – секретар і скарбник. Контрольну комісію залишено у попередньому складі.

Після виборів виступив Стефан Качарай, який похвально висловився про фінансові осяги Округи, яка здобула третє місце з-поміж усіх округ, бо виповнила свою призначену квоту придбання нових членів на 48,57 відс. (минулого року було 31,43 відс.). Цьогорічними успіхами Округа завдячує організаторові Михайлові П. Феленчакові (271-ий Відділ в Елмайрі), який здобув 14 нових членів, та організаторці Джойс Коч (39-ий Відділ в Сиракюзах) – 3 нових члени.

Присутнім на зборах було приємно почути від С. Качарая про те, УНСоюз, а тому й ми всі, можемо похвалитися на день 31 грудня 2001 року чистим добором на суму 256,000 дол.

С. Качарай говорив також про можливості вирішення проблеми Союзівки, союзових газет, канадське питання, невдалі старання злуки із Братським Союзом, структуральні переорганізування самого Союзу, взагалі, про його нелегкі проблеми, які очікують розгляду на травневій Конвенції.

На зборах було задано багато запитань, на які представник УНСоюзу дав вичерпні відповіді. Єпископ Маріян Сулима у своїй промові підкреслив великі заслуги УНСоюзу перед українством, висловив бажання ближчої співпраці на майбутнє із УНСоюзом в усіх площинах його діяльности. Виступив також Микола Дупляк, редактор „Народної волі", вибраний заступником делеґата Округи на 35-ту Конвенцію УНС, який теж позитивно висловився про діяльність УНСоюзу.

Кінцеву молитву змовив о. диякон д-р Мирон Ткач, голова 39-го Відділу УНСоюзу в Сиракюзах.

Іван Гвозда

Пропозиції та зміни для добра організації перед Конвенцією

Згідно зі статутом УНСоюзу всі Відділи, Округи та члени УНСоюзу мають право подавати пропозиції та зміни для добра організації перед Конвенцією. Також зміни до Статуту УНСоюзу мають бути подані членами, Відділами чи Округами для розгляду на Конвенції. На руки Екзекутивного Комітету, до Голови передконвенційної Статутової Комісії, Тараса Шмагали, мол. наспіли слідуючі зміни до Статуту для перегляду Конвенційної Статутової Комісії та пропозиції делегатам на Конвенції тих змін, котрі комісія уважає корисними для добра УНСоюзу.

Уляна М. Дячук
предсідник УНС

В імені членів Екзекутиви, затруднених на повний час, я подаю під розгляд наступні пропозиції для зміни статуту на 35-ій Конвенції:

I. СТАТТЯ II: Конвенції

Зменшення числа членів Головного Уряду. Змінити як слідує:

7г) Номінувати і вибирати бальотом наступних Урядовців, з яких складатиметься Головний Уряд:

- ***Предсідник.***
- ***Заступник предсідника.***
- ***Головний Секретар.***
- ***Касир.***
- ***Три (3) члени Контрольної Комісії.***
- ***Сім (7) радних, з яких принаймні один має бути канадським членом.***

Загальне число членів Головного Уряду повинно становити 14 осіб.

Причини такого зменшення є наступні:

1) Зі зростом нашого членства збільшувалося також число членів Уряду, а саме 89,119 зареєстровано у 1974 р. У тому часі у склад Головного Уряду входили сім (7) членів Екзекутивного Комітету, п'ять (5) членів Контрольної Комісії і чотирнадцять (14) радних. Загальне число Уряду становило 26 членів. Від 1974 р. до кінця 2001 р. наше членство зменшилося до 45,000, а це понад 50 відсотків.

Число членів Уряду залишилося 25. У 1974 р. на 3,500 членів припадав один член Уряду. В порівнянні з теперішнім числом членів, Уряд повинен складатися тільки з 13-ти членів.

2) У 1995 р. Сини Норвегії (Sons of Norway) подали нам висліди їхнього запитника (опитування) відносно числа урядовців і керівників братських установ. Переважаюча більшість установ, які відповіли мали менше ніж 18 членів, разом керівників і урядовців.

3) Наступні інформації зібрано з „2000 Statistics of Fraternal Societies":

а) „Western Fraternal Life Association", яка начисляє 149 місцевих відділень, 44,392 членів і майна 148,039,823 дол., управа їхня складається з чотирьох (4) урядовців і семи (7) керівників.

б) „SPJST" з 47,161 грамот життєвого забезпечення і з 132,433,760 дол. майна має п'ять (5) урядовців, (включаючи правного дорадника) і сім (7) керівників.

Наші попередні розвідування виказали наступні величини Управ: 7, 10, 12, 14, 17, 19, 24 і дві установи по 18 членів.

4) Установи з меншою Управою відбувають наради Управ більше ніж один раз у році. Якщо УНСоюз мав би менший склад Управи, це дало б можливість зустрічатися два рази в році або частіше.

II. СТАТТЯ V: Радні

31. У даний час статут точно визначає, що радні мають виконувати усі припоручення, дані їм Екзекутивним Комітетом та мають брати участь у всіх Конвенціях і засіданнях Головного Уряду.

Ми пропонуємо для радних наступні обов'язки:

Кожний радний зобов'язаний придбати щонайменше 5 членів кожного року, так, як це вимагає наша традиція. Він або вона має бути у зв'язку з місцевими Відділами і брати участь у їхніх Річних зборах.

Кожний радний має належати до одного із Постійних Комітетів Головного Уряду таких як: Фінансового Комітету, Організаційного Комітету або Братського Комітету.

III. Ми пропонуємо, що з огляду на справи, які постають у зв'язку з конфліктом інтересів працівники УНСоюзу затруднені на повний час не можуть бути членами Головного Уряду.

IV. Зміна у Посібнику

Фонди Союзу: Братський Фонд **5г**) Екзекутивний Комітет має передати...

Ми пропонуємо цей розділ викреслити з огляду на існуючий стейтовий закон, який вимагає передачу майна державі у відсутності спадкоємця і цей закон переважає над Статутом. Ця зміна є вимогою Відділу Банківництва і Забезпечення Нью-Джерзі.

Рома Гадзевич
член 287 Відділу

1) З огляду на те, що справа працівників, які є членами Головного Уряду часто виринає, можливо, вияснення цієї справи є конечністю нашого Статуту. Тому я пропоную, щоб Статут поставив умови, що працівники УНСоюзу не можуть служити у Головному Уряді на жодним становищі крім позиції радного, бо ця позиція є виключно дорадчою. Тоді це буде ясно всім, що працівники не можуть бути Екзекутивними урядовцями, або контролерами, бо ці позиції мають реальну зверхність над працівниками.

Або – зокрема, тому що є можливість зменшення обсягу Головного Уряду статут може відразу внести заборону працівникам служити в Головному Уряді, навіть на становищі радного. Якщо число членів Головного Уряду зменшиться, важливішим мати ширше представництво членства в Америці і Канаді, чим для працівників мати нагоду служити організації у яку вони вірять. Репрезентація УНСоюзу на ширшій території є більшим добром та переважає над усіма великодушними намірами відданих працівників і саме тому я твердо опоную проти зменшення членів Головного Уряду.

2) Я також пропоную, щоб права почесних членів Головного Уряду (наприклад, право дорадчого голосу, а не право голосувати під час нарад Головного Уряду) були поширені для двох головних редакторів Союзових видань. Це є дуже важливі становища в організації і це було б корисним мати вклад двох осіб відповідальних за щоденну працю видавання газет.

Я пропоную ці думки для того, щоб ці справи поставити на розгляд Конвенційного Статутового Комітету. Я мала надію це зробити, як член Головного Уряду, будучи у Статутовій Комісії Головного Уряду, яка мала зустрітися перед Конвенцією.

Ігор Е. Гайда
голова Округи Конектикат

Під час Річних Зборів УНСоюзу Округи Конектикат, які відбулися 9 березня 2002 р. предсідник Уляна Дячук пропонувала, щоб я подав під розгляд Статутової Комісії наступні питання. Залучую підсумки зібраних пропозицій висловлених під час Річних Зборів 59-го Відділу УНС і Округи Конектикат.

1. Відбути Конвенцію УНСоюзу на Союзівці.
2. Скоротити час тривання Конвенції УНСоюзу з 4-ох до 3-ох днів.
3. Зменшити число заступників предсідника з 2-ох до 1-го.
4. Контрольна Комісія УНС повинна складатися з 3-ох членів.
5. Число радних УНСоюзу повинно становити тільки 9 осіб.
6. Почесним членам, які беруть участь у нарадах або Конвенції повертати половину коштів подорожі.
7. Делеґати, які беруть слово на Конвенції мусять бути обмежені до 5-ти хвилин, а їхні питання до 2-ох хвилин.
8.Три місяці перед Конвенцією списки кандидатів, їхні кваліфікації та напрямні повинні бути подані до відома членства для більш поінформованих виборів.

Я розумію, що усі ці 8 порад вичислених вгорі не є подані відповідною юридичною мовою, яка вимагається для статуту. Це тільки вислови розвіяних надій наших членів і бажання покращити (поліпшити) фінанси управління УНСоюзу.

Михайло В. Куропась
секретар 22 Відділу

Зміни до Статуту пропоновані 22-им Відділом Українського Народного Союзу під час Річних Зборів, які відбулися 10 лютого 2002 р.

Текст існуючого Статуту, котрий пропонуємо змінити, підкреслено, пропоновані зміни подані курсивом.

I. СТАТТЯ V:
Почесні члени Головного Уряду

32. Член Союзу, який служив в Головному Уряді Українського Народного Союзу загалом двадцять (20) років або більше, може, на власне бажання, стати почесним членом Головного Уряду.

Почесні члени можуть брати участь в засіданнях Головного Уряду з правом дорадчого голосу. На Конвенціях почесні члени мають всі права делеґата, які включають право голосувати і отримувати дієту. Однак, вони не мають права бути обраними делеґатами Конвенції, або бути обраними на пост в Союзі. Почесне членство є дійсне на все життя.

Враз обраний, почесний член не може після цього кандидувати на пост в Головному Уряді, *аж до того часу, коли зрезиґнує з його почесного членства* (навіть якщо він зрезигнував з почесного членства).

II. СТАТТЯ III:
Кваліфікації урядовців

18. Кожний повноправний член Союзу, 21 років або вище, що має кваліфікації на делегата, як вище приписано, може бути вибраний урядовцем Головного Уряду Союзу, під умовою, що ніяка особа не може бути вибрана на урядовця Головного Уряду Союзу і не може виконувати уряду, якщо вона вірить, пропагує, вчить або практикує, або є членом такої організації, або групи, яка вірить, пропаґує або вчить повалення силою, насильством, або підривними діями уряд країни, якої він є громадянином.

А. Терміни на наступні становища будуть обмежені до трьох послідовних каденцій:

Предсідник
Перший заступник предсідника
Другий заступник предсідника
Директор на Канаду
Головний секретар
Касир

З моментом, коли ці урядовці закінчили їхню третю безперервну каденцію, вони можуть кандидувати на іншу позицію або прийняти почесне членство в Головному Уряді. Ця зміна увійде в життя негайно після прийняття. Цей закон зобов'язує усіх і не передбачається звільнення від цієї зміни статуту урядовців, які під цю пору займають ці посади.

III. СТАТТЯ II: Конвенції
Законодавча влада

7. Конвенція має таку владу і *виключну* юрисдикцію.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

50-річчя Станиці ветеранів-дивізійників у Вінніпезі

За головним столом (зліва): Микола Май – від ветеранів УПА, Василь Матвіїв – дириґент хору парафії св. Андрея (стоїть за Р. Бучком), д-р Роман Бучок – голова Братства українців-католиків, Леся Швалюк – від головної провінційної ради КУК, о. крил. Ярослав Головатий, о. д-р Степан Ярмусь – капеляни Станиці, Марія Щур, Ярослав Щур – дириґент хору „Ярослав", д-р Роман Романович – секретар Станиці, хорунжий Юрій Гнатюк, Михайло Романюк – голова Станиці.

„Присягаю Всемогучому Богові перед Його святою Євангелією та Животворящим Хрестом, не шкодуючи ні життя, ні здоров'я, скрізь і повсякчас під українським національним прапором боротися зі зброєю в руках за свій народ і свою Батьківщину – Україну.

Свідомий великої відповідальности, присягаю як воїн Українського Національного війська виконувати всі накази своїх начальників слухняно й беззастережно, а службові доручення тримати в таємниці. Так нехай мені в цьому допомагає Бог і Пречиста Мати, амінь".

Наведений текст – це урочиста присяга воїнів Першої дивізії Української Національної Армії, яка ставала до боротьби виключно проти Червоної армії. Хто проходив всю динаміку здійснення цієї присяги – не забуде її духовної сили ніколи!

Наведену присягу приймали українські воїни, які були пройняті одним духом побратимства. А саме ця присяга – як у ній сказано – зобов'язувала „скрізь і повсякчас". Тому не дивно, чому о. Іов Скакальський, військовий капелян для православних, пізніше Архиєпископ, обходячи окопи на совєтському фронті на Великдень 1945 року, причащав не тільки православних, але й греко-католиків. В обличчі смерті, в окопах, – це самозрозуміло. Таке не забувається ніколи. І з якою повагою говорить про це католик, хорунжий, згодом лікар, Роман Бучок! Він був у тих окопах...

Військова присяга зобов'язує. І вона позначається на діяльності ветеранів уже після війни. Ось Андрій Боляновський, автор документальної книги Дивізія „Галичина, історія", (Львів 2000), на стор. 385–387, констатує подиву гідний вплив дивізійників на життя української діяспори у національному, політичному, науковому, навіть у духовному аспектах. Чи не слід добачувати в цьому силу їхнього усвідомлення присяги служити Україні й українцям „скрізь і повсякчас"? Крім того, треба пам'ятати, що дивізійники – це свідома еліта українського народу.

Про розміри діяльности Вінніпезької станиці свідчить монументальна книга „Пропам'ятний збірник" – матеріяли про діяльність Братства колишніх вояків І-ої дивізії Української Національної Армії, Станиця Вінніпеґ 1951–1996". Це багатий довідник документального значення – книга великого формату, – 475 сторінок. Велика справа і велика праця. Але була й інша видавнича діяльність та громадська й культурно-освітня праця, виступи проти очорнення доброго імені українського воїна й українців взагалі.

Члени Вінніпезької станиці проявили неабияку активність з приводу праці т. зв. Комісії Дешена 1985 року, проти очорнюючої акції Української дивізії з нагоди відвідин у Вінніпеґу активіста Сола Літмана 1997 року.

То була свідома наклепницька акція, проти якої виступали д-р Роман Бучок, о. Степан Ярмусь, також громадський діяч Володимир Климків. Це були сміливі виступи. Крім того, рік раніше, мені самому довелося виступити в обороні чести українців на Військовому конґресі, що відбувся в Домі Спілки українського офіцера в Києві 1996 року. Там йшлося про виступ одного члена президії – представника Московської Патріярхії. В тій президії був і я. Там неможна було збути мовчанкою зневаги українського імені. Я зареагував. І вдячних оплесків учасників Конґресу не забуду ніколи.

В Україні, залишається ще багато праці, зокрема в очищенні української душі від такого явища, як психоза „Вітчизняної війни". Питаємо, чия це війна, що вона несла, що дала Україні? – Масові арешти, ув'язнення української молоді, заслання, розстріли, розпуку, могили... Згаданий А. Боляновський констатує, що в перші десятиліття після цієї „Вітчизняної війни" в Західній Україні майже не залишилося чоловіків, які народилися в роках 1920–1925...

Доводиться питати, доки Україна буде толерувати тіні пам'ятників Ленінові та іншим вождям СССР. Пам'ятник маршалові Ватутінові стоїть майже перед входом до будинку Верховної Ради. Ватутін загинув від поранення в бою з відділом УПА на Кременеччині. Тяжка іронія. Коли ми позбудемося її?

Так. Військова присяга і поклик до оборони чести українця обов'язують нас „скрізь і повсякчас". В даному випадку, в нас, це проявилося в формі відзначення 50-річчя Станиці Братства колишніх вояків І-ої УД Української Національної армії в Вінніпезі. Відзначення відбулося в неділю 10 лютого.

В цей день, після співаної Служби Божої в церкві св. Андрея, парох о. митрат Ярослав Головатий відслужив Панахиду за 68 померших членів Станиці, а о. д-р С. Ярмусь урочисто відчитав їхні імена. Панахиду співав хор і побратими під проводом Василя Матвіїва.

На закінчення о. Я. Головатий запросив о. С. д-ра Ярмуся дати заклик на відспівання „Вічная пам'ять". Ця похоронно-поминальна відправа викликала незвичайне піднесення, дух і сила якого позначилися й на дальшій ювілейній програмі.

Голова Станиці, побратим Михайло Романюк, відкрив святкову програму словами співця Українських Січових стрільців Романа Купчинського. що були написані ще в 30-их роках і які так правдиво віддзеркалюють наш ювілей:

Як ми скінчили бій за волю,
Розсіялись по світі, як по полю,
А дехто вже і в гріб зійшов.
Та товариство не пропаще,
Коли як бачу в нас живе ще
Вояцька приязнь і любов.

Сцена авдиторії була прибрана національним і державним прапорами, хоругвою Станиці та портретами Головного командира І-ої УД УНА генерал-полковника Павла Шандрука і генерал-поручника Михайла Крата. На ці святкування були запрошені ветерани УПА.

Ювілейну доповідь виголосив побратим хорунжий Юрій Гнатюк, а святковий обід, зпонзорований Станицею, був приготований зарядом ЛУКЖ при парафії св. Андрея.

Після доповіді, господар покликав побратима д-ра Романа Романовича виконати функцію вручення медалів. Золотим Хрестом Головної управи Братства за особливі заслуги були нагороджені – капелян о. митрат Я. Головатий, о. д-р Степан Ярмусь та побратими – Ярослав Щур і Богдан Чемеринський. При цьому варто згадати, що членами Вінніпезької станиці Братства є три старшини в ранзі хорунжого: проф. Михайло Тарнавецький, д-р Роман Бучок і маестро Юрій Гнатюк. Свого часу всі вони були нагороджені Верховною управою Спілки офіцерів України орденом „Офіцерський Хрест з мечами".

В художній частині програми побратим Ярослав Щур виконав три стрілецькі пісні, святкова громада відспівала гимн. Програму закінчено молитвою. Як зазначено раніше, вся програма відзначень 50-річчя Вінніпезької станиці Братства позначалася особливою атмосферою дружности, побратимства, – святковим піднесенням.

о. д-р С. Ярмусь,
Вінніпеґ

Досягнення Лідії Пастушок

Лідія Пастушок

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Нещодавно Лідію Пастушок призначено на високий пост у Фірмі національної мережі послуг в США. (National Grid USA Service Company) з осідком у Вестборо, Масачусетс – старшим заступником президента для справ людських засобів. До нового призначення Л. Пастушок була президентом Електричної компанії „Ґранайт" в Нью-Гемширі, а також займала інші керівні посади у тій компанії впродовж минулих 21 року.

Фірма національної мережі послуг в США є восьмою за значенням фірмою постачань електрики і ґазу в США. Вона підконтрольна компанії Національної мережі з осідком в Лондоні.

Лідія – випускниця середньої школи Сватмор, відтак закінчила з відзначенням студії у Кларк-університеті, де два роки була членом правління цього навчального закладу. Науковий ступінь маґістра здобула у Гарвардському університеті.

Л. Пастушок живе з чоловіком і двома дітьми у штаті Масачусетс. Вона є дочкою Василя Пастушка, члена Контрольної комісії Українського Народного Союзу, та Теодозії Пастушок зі Сватмору, Пенсилванія, та разом з усією родиною є членом 231-го Відділу УНС.

Десятий рік праці ККДУ

У 2001 році, коли виповнилося 10-ліття існування ККДУ, ми продовжували вже давно розпочаті проєкти, спрямовані на освіту і демократизацію населення України.

Курси українознавства для вчителів середніх шкіл і військових офіцерів відбулися в Полтаві, Донецьку, Сумах.

Курси українознавства для офіцерів і викладачів військових інститутів Збройних Сил України, які розпочато ще в 1997 році, в 2001 році проведено в Києві і Одесі. Кожному слухачеві курсу була вручена бібліотечка з історико-українознавчої тематики.

Олена Шостак, учасниця курсу в Донецьку, пише: „Вперше за 18 років вчителем я побувала на курсах такого високого рівня та якости. Величезна подяка організаторам цього свята знань і викладачам".

Заступник командувача військами з виховної роботи Південного оперативного командування генерал-лейтенант Олександр Шалугін пише: „У лекціях викладачі всебічно розкрили нове, цілісне бачення історії України та світового українства, історії української державности, національного і громадського життя від найдавніших часів до сьогодення, спираючись на нові історичні документи і матеріяли, науково обгрунтували „білі плями" епохальних подій української історії, що були під забороною, замовчувались або перекручувались".

Українська кредитова спілка „Самопоміч" у Нью-Йорку вповні фінансувала курси для офіцерів в Одесі і для вчителів у Сумах. В Україні за адміністративну частину курсів відповідає Центр українознавства Товариства „Знання".

За посередництвом ККДУ, переведено шість 40-годинних курсів українського ділового мовлення, а саме – три для міністерства прикордонних справ України, два – для міністерства економіки та для працівників Верховного Суду.

Поїздки дітей зі східніх і південних регіонів України в Галичину на час Різдвяних і Великодних свят розпочав ККДУ ще в 1995 році, щоб дати дітям нагоду пізнати красу наших обрядів, давно вже забутих у місцях їхнього проживання. У минулому році Галичину відвідали загалом 570 дітей з Дніпропетровщини, Донеччини, Луганщини, Сумщини, Миколаївщини і Криму. Їх тепло гостили мешканці Львівської, Тернопільської та Івано-Франківської областей. Провідниця з Донецька Олена Примак написала: „Діти мали можливість познайомитись з місцевими та родинними народними обрядами, поколядувати, побачити вертеп. І треба було бачити, як потім зі сльозами на очах від'їжджали вони з такої вже рідної, привітної західньої України".

У березні було закінчено друге видання доповненої 4-томної хрестоматії „Українське слово". Наклад – 7500 примірників. Презентація цієї книжки відбулася 24 березня. Повний наклад книжки розіслано поштою в бібліотеки середніх шкіл, університетів, військових інститутів, у міські бібліотеки.

19 квітня на сходинах екзекутиви ККДУ було вирішено фінансово підтримати видання двотомної хрестоматії літератури Київської Русі „Золоте слово" (упорядник проф. Василь Яременко).

Свідоцтво про закінчення курсів дістає генерал О. Шалугін.

Поява у „Свободі" статті „Хрестоматія потрібна в Україні" сприяла успішній збірці коштів, яка дозволить видати 7500 примірників. Українська кредитова спілка „Самопоміч" у Нью-Йорку дала на „Золоте слово" 15,000 долярів.

ККДУ звернувся до громади з проханням подарувати Україні збірники літопису УПА. На заклик відгукнулись Юрій Струтинський, д-р Роман і Світлана Андрушкови, Лідія Козак, Тамара і Стефан Палилики, Марія і Теодор Глуховецькі, Теофіль Попович, Галина і Ярослав Оберишини. Видання літопису вислано до Університету українознавства при Центральному будинку офіцерів в Києві, Національної академії Служби безпеки України, Національної академії внутрішних сил України, Харківського військового університету і Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

Всеукраїнський постійно-діючий лекторій з українознавства був створений у Києві в 1999 році з метою інформування українців у ділянці українознавства і сучасних політичних та економічних проблем в Україні. Такі доповіді відбуваються в авдиторіях різних міст України з присутністю до 350 людей. З ними виступають викладачі курсів українознавства Сергійчук, Залізняк, Кононенко, Яременко, Солдатенко, Скрипник, Гобачов та інші. Минулого року проведено 20 лекторіїв. На окрему увагу заслуговують семінари для військовиків в Києві, проведенні 17–18 травня і 15–16 листопада з участю понад 1500 військовиків, і 17 липня в Кагарлику для викладачів, освітян та підприємців Кагарлицького району з участю 310 осіб.

Враховуючи зацікавленість відеофільмами „Невідома Україна" і „Золоте стремено" військового персоналу і населення, ККДУ закупив у Національній кінематиці України комплект цих

(Закінчення на стор. 18)

З життя української громади

ТОМС-РІВЕР, Н.Дж. – Збірним центром нашої громади є наша церквця св. Стефана під управою о. Романа Дубицького та о. Августина Молодовича. Також маємо церковний хор під диригентурою Юрія Шевчука, що прикрашує співом наші Богослужения. Хоч більшість парафіян – похилого віку, але активність не зменшується. Молодших парафіян ми щиро привітали б.

Цього року свою активність громада почала з Різдвяної вечері, що відбулася 22 грудня. Вечеру поблагословив о. А. Молодович, а під час вечері парафіяни веселилися традиційними колядками.

У неділю 27 січня о. Р. Дубицький відправив Панахиду за поляглих героїв. В короткому слові згадав 300 героїв, що віддали своє молоде життя в бою під Крутами, та 359, що загинули під Базаром, а також усіх інших героїв, які віддали своє життя за волю України.

При кінці січня громада почала приготування до днів Тараса Григоровича Шевченка, під патронатом Українсько-Американського клюбу. Активізовано наш народний хор ім. Лесі Українки. Це здійснила наша парафіянка Леся Ґураль.

В неділю, 10 березня, в залі нашого церковного дому зібралась наша громада на святкування. Після співаної Богослужби, котру відслужив о. Р. Дубицький, розпочато святкову програму, ведучий Ігор Дворян попросив президента Українсько-Американського клюбу Івана Бортника відкрити святкування. Відтак хор, під орудою Л. Ґураль відспівав американський та український гимн.

Святкове слово українською мовою виголосив Іван Ількув, який зосередився на критичному становищі, в якому знаходився український народ в тому часі. Боже Провидіння післало нам огнисте слово Тараса Шевченка. Це, що тоді написав Шевченко, стосується і нашого часу, щоб тільки люди читали „Кобзаря", а зокрема Шевченкове „Посланіє", в котрому просить: „Обніміте ж, брати мої найменшого брата". Часи далекі, але ситуація дуже подібна.

Слово англійською мовою виголосив Волтер Литовинський, згадав про святкування днів Шевченка у переселенчих таборах в Німеччині. Хор відспівав „Заповіт". З відчуттям продеклямував поему „Про Шевченка" Олекса Ковар, а Роксана Стецура виконала „Шевченкові писання". Відтак хор заспівав „Думи мої" та „Садок вишневий". Гарно продеклямувала „Світить місяць, світить ясний" Оля Яценків, а Рузя Сінчак – „Село". Хор виконав „Реве та стогне Дніпр широкий", та пісню „Ой під гаєм, гаєм". Кінцеве слово і подяку сказав Ігор Дворян. Накінець хор заспівав пісню „За Україну, за її долю". Відтак публіку почастовано солодким і кавою, приготованими Рузею Сінчак.

Сердечну подяку складаємо Ігореві Дворянові за друкування матеріялів та ведення програми, Лесі Ґураль – за ведення хором, Олексі Ковареві – за декорації та світлини.

Іван Ільків

Учасники хору ім. Лесі Українки.

Мирослав Маринович – про Україну і післявиборні надії

Протягом двох тижнів у США перебував Мирослав Маринович – колишній політв'язень, один із засновників Української Гельсінської Групи, а тепер віце-ректор Львівської богословської академії, директор Інституту релігії та суспільства, радник з екуменічних питань Верховного Архиєпископа УГКЦ кардинала Любомира Гузара. Проф. М. Маринович належить до найвідоміших громадських діячів сучасної Галичини, тому його доповідь на тему „Україна після виборів: проблеми і нова надія" зібрала у Бостоні, Вашінґтоні і Філядельфії численних слухачів.

НЬЮ-ЙОРК. – Перед самим поверненням до Львова авторитетний в Україні і в світі правозахисник виступив 13 квітня в Нью-Йорку, в Українському Інституті Америки. Вечір відкрив, від імені Управи УІА вітаючи гостя, Ярослав Криштальський, а представив його численній публіці член Української католицької фундації в Чикаго І. Лабунька, підкреслюючи заслуги проф. М. Мариновича перед українським правозахисним і національно-демократичним рухом. Доповідач повідомив, що зупиниться в першу чергу на результатах парляментських виборів, а не на їхньому перебігу, про що слухачі добре поінформовані. Ці результати, на думку проф. М. Мариновича, зводяться до моральної перемоги Віктора Ющенка, яка змусить тепер застановитися Президента Л. Кучму, обираючи кандидатуру на свого наступника. Коли йдеться про Юлію Тимошенко, то легко можна було завважити намір владних структур не допустити її до парляменту, і всякі перешкоди на її шляху виникали, швидше за все, не без відома Президента.

Вже перші висліди виборів засвідчили поразку деяких партій, тим часом виходили на поверхню факти про те, що поодинокі кандидати та різні партії не гребували способами, щоб здобути для себе голоси. Наприклад, керівник Львівської залізниці вдався до такої „пропаґанди" за власну кандидатуру: звелів перевозити людей залізницею даром – тільки щоб вони за нього голосували.

Характеристичною рискою самого голосування було те, що оце вперше в Україні вирішили заощадити кошти на виборах. З цієї ж причини приміщення виборчих дільниць були надто тісні.

Доповідач підкреслив, що східня частина України, зокрема донеччани, уважали, що В. Ющенко зібрав довкруги себе „націоналістів", і це було причиною голосувати проти нього.

На жаль, не обійшлося без брутальних вчинків перед виборами. Проф. М. Маринович розповів про бандитський напад на Ірину Сеник, у справі якої він писав листи з протестами. Був також очевидний прямий тиск пропрезидентських сил на урядовців усіх рівнів, зокрема у східніх областях України. Але й у Львові влада змусила усіх керівників вищих навчальних закладів підписати перед виборами відозву на користь бльоку „За єдину Україну", який, як відомо, був і залишається послушним інструментом в руках Президента Л. Кучми. І все ж саме цей бльок, незважаючи на те, що витратив найбільше коштів на передвиборчу кампанію, – програв.

Цікавим явищем можна вважати те, що не тільки в Галичині, але і в східніх областях України виборці голосували за різні партії, і все ж політичні сили, які у своїй програми включили проблеми національного відродження, отримали більше голосів, а в меншості залишилися бльоки, орієнтовані на відновлення імперії. Проф. М. Маринович подав, як приклад, передвиборчу пропаґанду Віктора Медведчука, керівника партії об'єднаних соціял-демократів (СДПУ(о), який у всіх своїх виступах вперто уживав тільки російську мову. Тим часом Ю. Тимошенко скрізь промовляла українською мовою – навіть у тих реґіонах України, де загально панує російська мова. Це свідчить, якою важливою є українська освіта серед сільського населення і якою важливою для майбутнього є праця у тому напрямку.

Проф. Мирослав Маринович

Коли йдеться про головні висновки на підставі вислідів виборів, то М. Маринович вважає, що український електорат в цілому виказав зрослу політичну свідомість. Цьому, у свою черґу, посприяла політична зрілість і громадянська сміливість окремих діячів. Можна, отже, стверджувати, що українське суспільство вже спроможне висловити свою думку.

(Закінчення на стор. 19)

Мій батько вийшов з хрестом до розлючених вояків

Цей спомин надійшов до редакції одночасно з повідомленням про смерть нашого постійного дописувача д-ра Володимира Боднара. Вічна йому пам'ять!

Весною 1945 року, по шеститижневій важкій хворобі на тиф у Відні, мені вдалося дістатися до села Мавтерна, віддаленого на 50 км від Відня, де мої родичі – Євген Боднар і мама Стефанія, проживали на приходстві о. Льоґрмана і де мій батько був військовим капеляном при частині протилетунської оборони наших юнаків „Флякюґенд".

Одного дня почалося пекло, близько розривались гарматні стрільна, диким ревом зашуміли совєтські „катюші", заграли скоростріли. На приходстві зібралося багато парафіян села та околиць, переважно жінок з дітьми, шукаючи в глибокій і просторій пивниці притулку і охорони від стрілен і бомб. Пивницю ми забарикадували залізними штибами і замками. Всі в пивниці гаряче молилися під проводом о. Льоґрмана і мого батька, а нагорі усе клекотіло від пострілів і розривів ґранат. Вранці гудіння і стріли затихли, а невдовзі ми почули голосні вигуки, прокльони та типову російську лайку солдатів. Раптом почувся різкий грюкіт до дверей пивниці і голосні вигуки російською мовою: „Відкрий двері, бо будемо стріляти".

Мій батько, вбраний по-священичому, з великим хрестом в руках, відчинив оковані двері пивниці, став віч-на-віч проти кількох совєтських вояків і сказав до них голосно: „Христос Воскрес! Зі святом Воскресення Христового!". Було це 8 травня 1945 року. Вояки спочатку збентежилися, остовпіли, і тоді один з них, вже старший віком, правдоподібно, українець, знизив пістолю і зворушливо сказав, що він пам'ятає часи, як його мама оповідала йому про таке свято, а в їхній хаті зберігаються святі образи. Люди в пивниці почулися у безпеці та повиходили назовні. Нікому нічого не сталося. Але, на жаль, невдовзі здичавіла і оп'яніла солдатня почала свою оргію. Розпачливим крикам ґвалтованих жінок не було кінця. Багатьох людей постріляли, а деякі поповнили самогубство – кинулися в широкі води Дунаю. Вояки стріляли у бочки з вином у пивницях, а кілька п'яних потопилися в тих бочках.

Ми з батьком вирішили перечекати цей критичний час, бо думалося, що прийдуть американці, а більшовики відійдуть на схід. А вони окупували усю Австрію і Відень аж до 1954 року. Ми пережили ще багато страху. Я був змушений жити на стриху приходства, а потім переселився до Відня, де кінчав студії потаємно, часто змінював адреси. З Божою поміччю ми всі врятувалися.

Д-р Володимир Боднар

Півсторічна „Мандрівка Пласту в ЗСА"

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Пів століття – це поважний шмат часу в житті кожної людини, а в існуванні будь-якої організації – небуденне досягнення. Що ж до Пласту, то це досягнення вагоме ще й тим, що йому пророкували не довге існування на землі Вашінґтона, котра привітно простягнула допоміжну руку великій кількости іміґрантів після Другої світової війни.

Серед тієї післявоєнної іміґрації до ЗСА було чимало українців, а серед них пластунів, які в незнану мандрівку взяли зі собою ідейні напрямні засновників української пластової організації на рідних землях – патріотичного і всебічного самовиховання молодого покоління. Відразу після приїзду до США пластуни організували юнацькі гуртки, новацькі рої, групи старшого пластунства і сеньйорату та почали виховну працю з молоддю, щоб стала вона свідомою та гордою свого українського походження, а рівночасно відповідальними та повновартісними громадянами країн свого поселення.

Кожний може побачити, що ці 50 років були успішними, коли візьмете в руки книжку „Мандрівка Пласту в ЗСА" (1949-1999) – хроніку популярної Організації української молоді. Тут побачите працю всіх тих Станиць і Осередків, які поставали в країні. Багато побачать себе у вирі тодішньої праці, приглянуться до росту та зрілости своїх дітей у рядах Пласту та радітимуть першими успіхами внуків на прокладеній попередніми поколіннями дорозі. Книжка-хроніка повна цікавих знімок з окремих Станиць, Осередків, Куренів, Зустрічей, Окружних таборових осель, звичайних і спеціалізаційних таборів, прогулянок, мандрівок, спортових ігор, святкувань, Пласт-прияту і участи пластової молоді в багатьох громадських починах – від походів на День незалежности, маніфестацій та всякого роду акцій на допомогу Україні. У хроніці є знімки всіх тих, які від самих початків і дотепер керували та керують успішно працею організації.

Книжка-хроніка про Пласт це прекрасний подарунок для дорослих і молоді з будь-якої нагоди. Це не тільки книжка-альбом, це впершу чергу 50-річна історія Українського Пласту в ЗСА тісно пов'язана з діяльністю всієї громади та кількох пластових поколінь. Примірник книжки-хроніки „Мандрівка Пласту в ЗСА" можна придбати за 45 дол. разом з пересилкою у Дарії Темницької за адресою: Daria Temnycka, 28 Standish Drive, Clifton, NJ 07013-2543, а також телефонуючи на число (973) 471-1701.

Х.В.-Ф.

„І серцем лину..."

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. – 14 квітня у парафії української католицької церкви св. Володимира відбулося вшанування пам'яті Тараса Шевченка. Парох церкви о. Йосиф Шупа привітав присутніх. Варто підкреслити, що з приходом у парафію о. Йосифа Шупи, а також керівника церковного хору Володимира Шкільного, у громаді відчутне пожвавлення.

Шевченкове свято відкрила короткою промовою Олена Мельничук. Концертною програмою провадила Світлана Остафійчук. Парафіяльний хор виконав „Заповіт". Мелодійні голоси чарівних співачок – Алли Куцевич, Галини Цеховської та Ірини Гречко просто заворожували публіку. Співали вони під власний акомпаніямент гітари й бандури, а Ірина Гречко виконала пісню „Та добрий день вам, вся родиненько" – акапельно. Відомий актор, поет і письменник Ростислав Василенко прочитав поему Т. Шевченко „Петрусь". Оксана Булах прочитала свої вірші, котрі ввійшли до збірок „Гроно калини" та „Чебрець під вікном". Звучали твори сучасної поетеси Ірини Жиленко з України в художньому читанні Світлани Остафійчук. А майстерно виконана співачкою Галиною Цеховською баляда на музику Миколи Литвина „Горить сльоза" не залишила нікого байдужим до долі України.

На закінчення присутні виконали „Заповіт".

Дарина Берег

„Брати грому" – то наші брати

Коломийське Видавниче товариство „Вік" видало у минулому році художньо-документальну повість Михайла Андрусяка „Брати грому".

Цей письменник вже відомий, принаймні на українському заході, своїми книжками про нашу національно-визвольну боротьбу – „Студені милі", „Ув'язнена скрипка", „Грані болю" та іншими. Все ж „Брати грому" – річ особлива. Рецензент Микола Васильчук пише у київській газеті „Україна молода" про цю повість: „Вражає вона не лише обсягом – 800 сторінок, а й багатством ілюстративного матеріялу: більш як половина книжки припадає на фотознімки, які дають змогу підсилити ефект присутности читача. Вдивляєшся, – і здається, що реально бачиш, яким був той час, коли велася боротьба за Україну. Кілька бльоків фотознімків ілюструють історію УПА від перших кроків до часів, коли боротьба майже припинилась, бо колишні повстанці стали в'язнями більшовицьких таборів.

Варто лише вдивитися в обличчя тих, хто зфотографований на просторах Сибіру і Казахстану, аби пересвідчитися, що ці люди в арештантських робах і куфайках не зрадили своїх ідеалів; перебуваючи у статусі в'язнів, зберегли у собі непокору і силу духу. Саме вони і є нині нагадуванням сучасникам, що у боротьбі за свободу потрібні витримка, сила волі і духу, самопожертва".

Проте вражають не лише фотографії, на яких впізнаємо вже відомих усій теперішній Україні борців за волю народу, і також мало, а то й цілком невідомих загалові активних учасників національно-визвольної боротьби, – сильне враження залишає й текст повісті, й то не так художньою стороною, як документальністю, вірністю історичній правді, з якою й сьогодні не хочуть рахуватися недруги України. Мені особливо приємно про це писати, бо я належав до кола осіб, які активно спряли виходові повісті „Брати грому" – книги-пам'ятника. Я певен, що читачі „Свободи" пам'ятають вміщене в україномовній пресі наше звернення до усіх потенційних добродійників, щоб вони фінансово уможливили це видання.

Як відповідальний за цю збірку, я є гордий з успішного закінчення цього важливого видавничого проєкту і висловлюю свою безмежну вдячність усім причетним до цієї справи. Зібраних нами коштів вистачило на видрукування 5,000 примірників.

Імена усіх жертводавців і назви організацій, які фінансово запевнили вихід „Братів грому", вміщено на окремій сторінці в кінці книги. Тепер вона знаходить собі дорогу до шкіл і бібліотек України. Кожен жертводавець одержить книгу „Брати грому" поштою.

На закінчення хочу наголосити ось на чому. Як людина, яка вже шість разів відвідала незалежну Україну, я дійшов до твердого висновку, що найдієвішим стимулом для сучасного українства є не пам'ятники з мармуру чи бронзи, а друковане слово. Воно потрібне, як найкращий лік на застарілу московсько-комуністичну хворобу частини населення.

Мирон Мицьо,
Олд Бетпейдж, Н. Й.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

УКРАЇНА І СВІТ

Нема „наших" і „чужих", усі люди – Божі діти

Шановні і дорогі співгромадяни!

У суботу, 13 квітня, був здійснений напад на центральну синагогу в Києві. Хоч особи зловмисників і причини цього ганебного вчинку ще точно не з'ясовані, вважаємо за необхідне гостро засудити наругу над релігійною святинею.

XXI століття, яке розпочалося ювілейним роком, мало стати часом глибоких духовних роздумів, очищенням минулого, примиренням людей, а отже – надією на краще майбутнє. Однак вже за цей короткий період ми пережили розчарування. Усе людство з жахом споглядало на події, сповнені ненависти, несправедливости, жагучого бажання помсти, події, які вказали на відсутність здорових моральних засад, хворобливий стан душі людей і ментальности спільнот.

У таких обставинах, здавалося б, надійним порятунком людей мають бути релігійні почуття, проте насправді в багатьох випадках вони стають предметом маніпуляції, зловживань з метою досягнення цілком нерелігійних завдань. Про наслідки такої духовної кризи багато говорити немає необхідности, адже ми були їхніми свідками впродовж майже всього XX століття.

Те, що відбувається на релігійному тлі, може статися також у взаєминах між окремими людьми і цілими спільнотами.

Радикальний націоналізм, побудований на запереченні прав і автентичних ідеалів інших спільнот, далекий від християнського патріотизму, як також від здорового націоналізму, справжньої любові до Батьківщини. Встановлення власної тотожности не повинно вимагати ненависти до всього чужого.

Сучасний стан усього світу і нашого суспільства змушують нас ще раз замислитися над тим, скільки уваги, зусиль, праці необхідно докласти, щоб релігійний чи національний екстремізм не загрожував мирному існуванню людського роду і нас самих. Наша інтенсивна діяльність у цьому напрямку повинна ґрунтуватися на глибокій повазі до людської особи, на рівних правах усіх людей без штучного поділу на „наших" і „чужих", на справедливості, яка полягає в бажанні чинити добро усім, бо – як віримо ми, християни – всі є Божими дітьми. Тільки на таких засадах можемо відшукати свою правдиву ідентичність і мріяти про краще майбутнє.

+ ЛЮБОМИР,
Верховний Архиєпископ УГКЦ,
15 квітня 2002 року

Це могла бути провокація

Київська міліція розцінила ганебний вчинок молодих людей, які скоїли напад на Київську центральну синагогу („Свобода", ч. 16), як „хуліганство". За такою оцінкою ми, безумовно, осуджуємо поведінку молоді, яка може спричинити розпалювання міжнаціональної ворожнечі і викликати прояви антисемітизму в Україні. Проте не можна виключити й можливості провокації з боку чужинських спецслужб, які використовують нагоду для сіяння розбрату між українцями і євреями, щоб потім показати усьому світові Україну в поганому для неї освітленні.

Євген Стахів,
голова Товариства українсько-єврейських зв'язків,
Нью-Йорк

До 55-ої річниці акції „Вісла"

Український Конгресовий Комітет Америки (УККА) закликає українську громаду відзначити трагічні події, відомі як акція „Вісла", коли у 1947 році 500 тисяч українців було депортовано з рідних земель в Радянський Союз і на північно-західні території Польщі. Ця трагедія повинна назавжди залишитися в пам'яті українського та польського народів – як нагадування про страшні наслідки авторитарних режимів та злочинного принципу збірної відповідальности.

У 1997 році, коли українці відзначали 50-ту річницю цих подій, УККА листовно звертався до президента Польщі Александра Кваснєвського, в якому закликав його засудити дії уряду Польщі у 1945 – 1947 роках і по можливості повернути громадську і приватну власність українцям, які є прямими нащадками жертв акції „Вісла". У відповідь президент А. Кваснєвський ствердив, що ця трагічна історична подія повинна назавжди залишитися в пам'яті польського та українського народів, та запевнив, що уряд Польщі працюватиме над вирішенням питань, які УККА порушив в зверненні.

У травні в Києві відбудеться III Світовий конгрес Світової федерації українських лемківських об'єднань, присвячений 55-ій річниці депортації, на якому обговорюватиметься програма відродження Лемківщини та заходи щодо компенсації кривд жертвам депортації. У рік 55-ої річниці УККА продовжує співпрацювати з українським та польським урядами з цього питання. На жаль, ця трагічна сторінка історії України майже не відома в світі. Саме тому ми закликаємо всю українську діяспору організувати жалібні відзначення акції „Вісла" у церквах та в громаді. Пригадаймо цю трагедію та нагадаймо світові, до чого призводить ворожість між народами, помолімося за жертв акції „Вісла", та пам'ятаймо її, щоб запобігти повторенню подібних трагедій.

УККА

А. Кваснєвський висловив співчуття

ВАРШАВА. – Президент Польщі Александер Кваснєвский від імені польської держави в листі до Інституту народної пам'яті і учасників конференції на тему акції „Вісла", яка 18-19 квітня відбулася в Красичині Підкарпатського воєводства, висловив співчуття усім, хто постраждав від цієї акції. Президент вважає, що акції „Вісла" стала символом прикрощів, які спричинила громадянам Польщі української національности комуністична влада. „Впродовж років, – пише президент, – устійнилася думка, що акція „Вісла" була помстою за вбивства поляків на Волині і в Східній Галичині у 1943-44 роках, але таке сприйняття тих подій помилкове і етично неприпустиме". Події на Волині не можуть служити виправданням брутальній пацифікації українських поселень і депортації їх мешканців. „Акція „Вісла" має бути осуджена", – пише президент.

На конференції було влаштовано виставку фотографій, документів і свідчень „Поляки – українці 1939-1947". Документи розповідають, що в ході акції „Вісла" було виселено майже 150 тисяч українців, 3,990 ув'язнено в таборах, 655 вбито. Було затримано 1466 членів УПА і ОУН.

За повідомленнями польської газети „Нови дзєннік",
19 квітня 2002 р.

Рік України в Росії

МОСКВА. – Від 4 до 24 квітня в Культурному центрі України, Будинку дружби з народами інших країн, бібліотеках та інших установах відбулися Дні української книги. Вони почалися з відкриття в Російській державній бібліотеці виставки „Україна книжкова: 1999-2000", у якому взяв участь Посол України в Росії Микола Білоблоцький.

Окремий стенд виставки було присвячено книжкам з Центральної української бібліотеки Москви 1920-30-их років, які у 1949 році були передані до Львова, а у 1994 році знову повернулися до Москви.

За програмою Днів української книги відбулись презентації видань „Києво-Могилянська академія в іменах", „Краса України: життя і творчість Катерини Білокур", фотоальбомів видавництва „Мистецтво", виставки книжок з автографами і дарчими написами з фондів Бібліотеки української літератури в Москві, ярмарок книжок, періодики і плівкових записів.

В урочистому вечорі, присвяченому 80-річчю Бібліотеки української літератури у Москві, взяли участь президент Києво-Могилянської академії В. Брюховецький, заслужена артистка України, солістка Великого театру у Москві Галина Черноба, народний гурт „Українська хорова капеля Москви".

Рада Об'єднання українців в Росії

Уточнення

У числі 14 „Свободи" на сторінці 18 було подано інформацію про новий розклад передач „Радіо Україна".

У адресі була помилка. Замість http://www.ncru.gov.ua має бути **http://www.nrcu.gov.ua**

29 квітня – День українського моря

Вже 83 роки український народ урочисто відзначає День українського моря. У цей день, 29 квітня 1918 року, на кораблях Чорноморської фльоти замайоріли українські прапори, стверджуючи, що північна частина Чорного моря, яка обмиває береги суходолу від Дунаю до Кубанщини, є українськими територіяльними водами, належить нашому народові та його державі. Цим здійснено споконвічне прагнення українського народу опанувати чорноморські береги, що відкривають для нашої країни вільний вихід у світ для торговельних та культурних зв'язків з державами усього світу.

Сміливі походи козаків на Чорне море у давні часи були не лише виявом бажань всього українського народу спинити турецько-татарську експансію в Україну, безнастанні напади і забирання в ясир людей, а й стверджували волю нашого народу бачити своїм Чорне море в його північній частині.

Протягом століть український народ заселив чорноморське узбережжя від гирла Дунаю до Туапсе, зберігаючи Чорне море для України. Наш народ довів, що ці землі, в минулому так густо окроплені українською кров'ю, належать йому. З вибухом національної революції у 1917 році заговорило й українське Чорне море.

У березні 1917 року було створено Чорноморську генеральну раду, яка оживила українські традиції Чорного моря. З кінцем квітня 1917 року майже на всіх кораблях Чорноморської фльоти та в сухопутніх частинах морської фортеці в Севастополі створились українські корабельні ради і гуртки. Чорноморська фльота і Севастопольська фортеця висилали своїх делегатів на військові з'їзди до Києва.

Українська Центральна рада в Києві організувала Морський секретаріят, який пізніше перетворився на Міністерство морської фльоти. 14 січня 1918 року був схвалений і 13 березня 1918 року проголошений „Тимчасовий закон про Фльоту Народної Республіки".

У квітні 1918 року розпочався похід на Крим корпусу генерала Натієва під командою полковника Болбочана. Він прорвав 20 квітня лінію совєтського фронту на Перекопському перешийку. 23 квітня Болбочан переможно вступив у Симферополь, столицю Криму, а кінний полк ім. Костя Гордієнка – до Бахчисараю. 29 квітня 1918 року о 4-ій годині дня, на Севастопольському рейді, де стояла Чорноморська ескадра, на покладах усіх кораблів вишикувались старшини і моряки.

Під звуки сурми на щоглах усієї фльоти Севастопольського рейду замаяли українські прапори. Чорноморська фльота виявила свою приналежність до України.

Осип Панчишин,
Чикаго

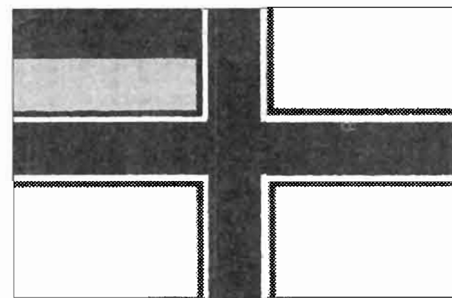

Сучасний військово-морський прапор України.

Сучасний штандарт командувача Військово-морських сил.

Початок Чорноморської фльоти України

У дні розпаду Російської імперії багато військових моряків Чорного моря не мали сумніву у тому, що кораблі мають перейти до незалежної України. Такому усвідомленню подій сприяло те, що серед них переважали українці. Майже усі придніпровські села Чигиринщини, наприклад, поставляли моряків для військового і комерційного судноплавства Чорного моря.

З весни 1917 року на кораблях діяли українські корабельні ради і гуртки. Першу українську корогву впровадила тоді Севастопольська фльотська команда підполковника В. Савченка-Більського. Це був перший український прапор взагалі у війську. У листопаді 1917 року близько половини кораблів піднесли синьо-жовті прапори. 14 січня 1918 року військова і торговельна фльоти Росії на Чорному морі були проголошені власністю України. 29 квітня 1918 року на фортеці і кораблях у Севастополі були офіційно підняті українські прапори, а командувач фьоти адмірал Саблін на штабному кораблі „Георгій Побєдоносєц" підняв сигнал: „Командую фльотою". Відтоді цей день відзначається як свято Чорного моря.

До складу військової фльоти України увійшли три бригади лінійних кораблів, бригада крейсерів, бригада гідрокрейсерів, оснащених літаками, дивізії міноносців, підводних човнів, кораблів спеціяльного призначення і допоміжних, морська піхота і летунство. Коли виникла загроза захоплення кораблів Німеччиною, адмірал Саблин наказав фльоті йти до Новоросійська. Вночі, під обстрілом, з Севастополя вийшли 2 лінкори, 12 есмінців, 15 міноносців, 10 катерів і 8 транспортів.

28 травня 1918 року Ленін наказав знищити усі кораблі Чорного моря. Німеччина 9 червня ультимативно зажадала від Москви впродовж тижня повернути фльоту до Севастополя.

Частина кораблів 17 червня вийшла з Новоросійська, але залога есмінця „Громкій" у морі затопила свій корабель. Наступного дня під впливом більшовиків було затоплено ще 10 кораблів, серед них новий лінкор „Свободная Росія" (колишній „Імператріца Єкатєріна Вєлікая").

У червні 1918 року на уцілілих кораблях знову було піднято український прапор, але фльота перебувала під німецькою контролею. Командувачем був призначений контр-адмірал В. Клочковський. 15 липня 1918 року було впроваджено уніформу для моряків, а 18 липня – військово-морський прапор. Від осені 1918 року почалася зміна назв кораблів на українські. Першим дістав нову назву „Запорожець" гарматний корабель „Кубанець". Бронепалубний крейсер „Пам'ять Меркурія" був названий „Гетьман Іван Мазепа". Але в грудні 1918 року до портів Чорного моря ввійшли англійські і французькі кораблі Антанти. Частина кораблів перейшла до Білої армії, інші були виведені з Чорного моря.

Нелегким було відродження фльоти у нинішній незалежній Україні. З фльоти СССР мали перейти у Військово-морські сили України 164 кораблі. Але для них бракувало моряків, пального, засобів догляду за кораблями, навіть харчів для моряків. Треба було вводити до ладу зіпсоване гідротехнічне устаткування. Ці трудноші долає українська фльота, у складі якої несуть бойову службу сторожовий корабель „Гетьман Сагайдачний", протичовнові кораблі „Луцьк", „Чернігів", „Вінниця", „Хмельницький", великий десантний корабель „Костянтин Ольшанський", кораблі управління „Славутич" і „Дунай", навчальні кораблі „Нова Каховка", „Сміла", „Чигирин" та інші.

Л. Хмельковський
(за матеріялами Військово-історичного альманаху Центрального музею Збройних сил України").

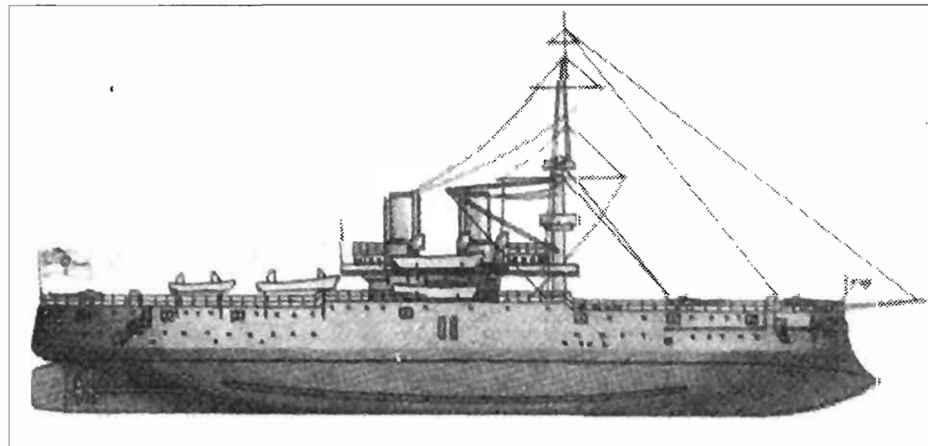

Лінкор „Георгій Побєдоносец" (побудований у Миколаєві 1894 року) був кораблем командувача і штабу Української військової фльоти. Український прапор підняв 15 квітня 1918 року. У листопаді 1920 року виведений в Бізерту, пізніше зданий на брухт.

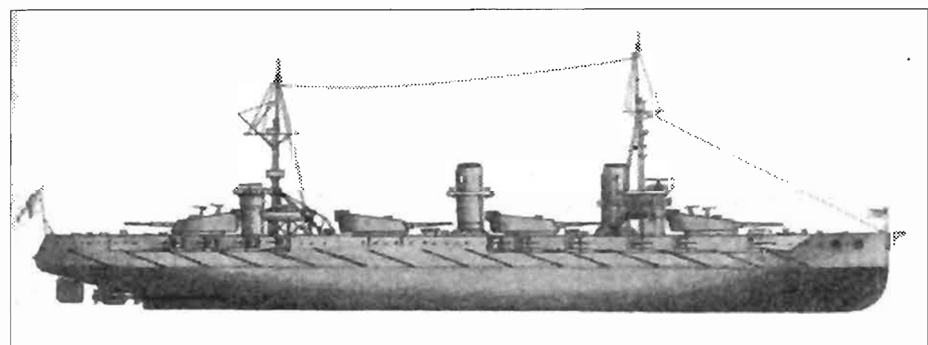

Один з перших кораблів ВМС України – лінкор „Воля" (побудований у Миколаєві 1914 року) – підняв укарїнський прапор 22 листопада 1917 року. У 1920 році виведений в Бізерту, Туніс, і у 1937 році переданий на брухт у Франції. Гармати корабля використовували в роки Другої світової війни Німеччина і Фінляндія, а після війни – СССР.

Фундація надає стипендії

Фундація українсько-американського центру у Ворені, Миш., приймає прохання на стипендійні нагороди та фінансову допомогу для організацій на 2002 рік. Згідно з вимогами, студентські стипендії надається студентам повної форми навчання в акредитованих коледжах і університетах, а також випускникам середніх шкіл, які ще в цьому навчальному році розпочнуть навчання у вищих навчальних закладах.

Кандидатів на стипендії оцінюється на базі фінансової потреби, шкільних оцінок, української чи американської громадської діяльности та письмового нарису. Кандидати мусять бути українського роду і мешканцями стейту Мишиген. Фінансову допомогу отримають ті організації, що мають переконливі українські громадські програми та обґрунтують доцільність фінансової допомоги. Всі потрібні документи кандидатів Фундація українсько-американського центру повинна отримати до неділі, 30 червня 2002 року.

За докладнішими інформаціями можна звертатися до: Ukrainian American Center Foundation, Inc. P.O. Box 1443, Warren, MI 48090-1443 або 530 Oxford Ct., Rochester Hills, MI 48307-4527 Тел. (248) 852-1570

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Писанки Софійки Зєлик на Тарасовій горі

В лютому 1990 року на виставці „Дизайн в житті США", котра проходила в Донецьку, я познайомилася випадково з Мартою Зєлик, котра приїхала як учасниця виставки. В розмові з нею дізналася, що її сестра Софійка – відома в діяспорі писанкарка, і відразу повела мову про можливість організування виставки мисткині в Канівському музеї Т. Шевченка. Повернувшись до Канева, поділилася своїм відкриттям з колеґами. Пропозиція захопила всіх. Почали з нетерпінням чекати відповіді від Софійки Зєлик. А коли вона не лише дала згоду, а влітку того ж року особисто, разом з мамою, Ларисою Зєлик, привезла нам показати дещо зі свого доробку, ми були вражені красою і витонченістю писанок. Домовилися про відкриття виставки в червні 1991 року.

Готувалися всі: і мисткиня, і ми. Ми хвилювалися, бо це була перша виставка в нашому музеї, де мали експонуватися твори закордонного автора, та ще й з української діяспори. Це було дуже відповідально, бо що не кажіть, а українські мистці, які проживають і працюють за межами України, хоч і були в деякій мірі нам відомі, проте в цілому для нас це була невідкрита книга буття українців. Нам втлумачували повсякчас, що українці в діяспорі не такі, як на історичній батьківщині. Тому, коли полуда спала з очей і свідомости, ми почали відкривати для себе світ української діяспори. І немало цьому сприяла організація виставки Софійки Зєлик та знайомство з її родиною.

Коли Софійка привезла на виставку понад триста писанок і власноручно розписані керамічні вироби, ми не були здивовані. Це було природно, що з іскри Божого дару, даного одній із сестер у сім'ї, родина Зєликів виплекала таку майстриню. Відкриваємо валізи і виймаємо пакуночки з тендітними писанками. Всіма барвами веселки заграло перед нашими очима розмаїття кольорів та орнаментів. Одна за одною відкривалися оздоби, притаманні для всіх реґіонів України: Київщина, Слобожанщина, Покуття, Полтавщини, Львова, Миколаєва, Закарпаття... Кожна етнічна частина нашої країни представлена скрупульозно вивченою і детально вимальованою старовинною прикрасою. Нічого надуманого, тільки те, що споконвіків створювали українці, що пройшло через серце, розум і душу тисяч безіменних майстрів, котрі весь безмежний всесвіт, все, що складало сутність нашого буття, втілили в одній маленькій писанці. Двох подібних писанок не знаходимо: безмежна мозаїка барв та орнаментації. Ідентичні для всієї України символи, відтворені на писанках різних етнічних реґіонів мають самобутнє втілення: магічна й оберогова сила Ярила – найархаїчнішого символа – на лемківській писанці має вигляд квіточки з краплинками навколо, а на київській – розкішної жовто-гарячої квітки на пастельному світлому тлі.

Праматір роду нашого – берегиню – поліщучку зображали на червоному білим кольором, писанкам з Поділля частіше притаманне темне тло, але Княгиня – Берегиня виписана також світлими фарбами і обов'язково з символом зародку, як символа продовження роду людського, більш осучаснений образ Берегині доносить до глядача писанка зі Закарпаття.

Християнська символіка вбирає в себе не лише найрізноманітніше виписання хреста, як головного символа нашої віри, а й стобарвне зображення ранньохристиянського символа – риби та тендітні змальовки ошатних гуцульських чи бойківських дерев'яних церківок. Рідкісний мотив – Божа ручка – знайшов свою чарунку на буковинській писанці. А в гуцульській – Великодня і в буковинській – рушничок, світла радість весни, відродження, свята та родинного затишку.

Багатогранні символи філософського звучання об'єднують в єдине ціле космос природній і мікрокосмос людини. Це писанки, які носять назви – серцева і безкінечник, звізди і сорок клинців, поперечний танець і буйтури.

Людині і тому, що її оточує, в чому вона живе, її сприйняттю світу і всесвіту присвячені писанки з рослинними символами. Загадкова папороть з лісів Підляшшя, вазонок, виплеканий в Причорномор'ї, яблунька, зрощена на Харківщині, виноградна лоза з Поділля, цвітуча сосна та пільна рожа Волинської землі, тюльпан та півонії Чернігівщини звивають величальний вінок Україні з писанок Софійки Зєлик. Ми вражені, ми зачаровані, ми схиляємо голови перед величчю духу нашого народу та мисткині з народу, яка підтримує ту велич і зберігає для нащадків.

Софійка Зєлик за писанкарською творчістю.

Відкриття виставки було як свято. Приїхала сама майстриня та її сестри Марта й Ксеня, і, як завше, у найвідповідальнішу хвилину життя Берегиня родини – Лариса Зєлик. Разом з ними немалий гурт наших земляків, котрі мешкають на теренах США.

Писанки художниці експонувались на виставці в Шевченківському національному заповіднику два місяці, викликаючи захоплення відвідувачів. А потім помандрували до Києва, Львова, Тернополя, Донецька й інших міст східньої України чарували своєю красою, майстерністю виконання та викінченістю. І ось, нарешті, повернулися знову до Канева. Писанкарка щиросердно дарує всі свої твори на постійне збереження музеєві Великого Кобзаря. В листі з приводу цього Софійка Зєлик написала: „Я дуже часто згадую радісну подію – відкриття моєї виставки у Каневі 1991 року. Я назавжди – до кінця свого життя – пам'ятатиму цей день. Адже я була перша американка з української діяспори, яка мала виставку в Україні... і я вважаю що це було б відповідно, щоб вони у Вас і залишились. Якщо музей у Каневі не погордить моїм скромним подарунком, то я була б дуже рада і вельми щаслива передати мої писанки в такі добрі і дбайливі руки, як Ваші. Це було б для мене великою честю – знати, що мої писанки назавжди перебуватимуть в Музеї Тараса Шевченка в Каневі".

Ми з великою повагою і вдячністю приймаємо цей дар. Хай працюється майстрині легко, з новими знахідками, наснагою, хай дарує всьому світові красу свого таланту. Ми завжди раді бачити її в музеї Шевченка в Каневі.

Лариса Сергійчук –
старший науковий співробітник
Шевченківського національного заповідника,
м. Канів, Україна

* * *

З листа до Софії Зєлик:

Щиросердно дякуємо за Ваші щедрі дарунки до музейної колекції Шевченківського національного заповідника – писанки та художню кераміку що, без сумніву, стане окрасою збірки і яскравим свідченням розвою української культури у Північній Америці. Нам дуже хочеться, щоб ця небуденна подія – передання автором художніх творів Шевченківському національному заповіднику – пройшла урочисто і святково. Тож запрошуємо Вас, Софійко, в зручний для Вас час відвідати Канів і здійснити цю добродійну акцію.

Ігор Ліховий,
генеральний директор Шевченківського
національного заповідника в Каневі

Святкове передання авторкою художніх творів мало відбутися восени 2001 року, але терористичні акції 11 вересня унеможливили це. Тепер все відкладено на дальші пляни, після капітального ремонту Шевченківського музею на Тарасовій горі.

Виставка Петра Грицика

НЬЮ-ЙОРК. – У відомій „Westwood Gallery" 4 квітня відбулось відкриття виставки картин-фотографій талановитого художника Петра Грицика, який прибув декілька років тому з України і тепер визнаний американським мистецьким світом як непересічний, особливий мистець.

Це не просто фотографії визначних особистостей з наукового суспільно-політичного чи кінофільмового світу, монументальних пам'ятників, споруд, але й предметів, постатей чи окремих деталей, давно присипаних порохом. Своїми фотографіями художник відкриває вчорашнє, щоб знайти завтрашнє.

П. Грицик виставив 17 своїх винятково вишуканих фотографій, на яких відтворено рефлексії реальности. Прецизійним представленням картин творець показав унікальність об'єктів, підкреслив їх глибоке філософське значення.

П. Грицик є глибоковдумливим мистцем, графіком-малярем, який у своїй фотографічній творчості намагається наголосити щось особливе і неповторне, звернути увагу на призабуті, припорошені філософські вартості. А для того, щоб унаочнити, показати ці важливі феномени, він вживає усі доступні йому мистецько-творчі засоби. Одним з таких засобів, в останньому часі, стала для П. Грицика фотографія.

Виставка буде відкрита до 27 квітня від 6 до 8 год. вечора, 578 Broadway (at Prince St) на першому поверсі.

М. Г.

Шляхетна пісня з Києва

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 8 квітня УОКЦентр та Український Золотий Хрест організували виступ київських співачок сестер Лесі (сопрано) і Галини (альт) Тельнюк та Олексія Батьковського (музичні інструменти, зокрема чудова гра на скрипці) з програмою „Вітер століть", до якої ввійшли пісні на твори Тараса Шевченка, Лесі Українки, Євгена Маланюка, Павла Тичини і батька співачок – Станіслава Тельнюка, до якого у сестер відчувалась велика пошана. Організатори концерту тривожились за публіку, бо була вечірня пора, коли старші віком люди вже остерігаються їздити автами, був робочий день, коли молоді поверталися з праці. Ще й пісні мали незвичний характер, властивий співаній поезії. Але сумніви розвіялись уже після першої пісні, коли Галина Тельнюк привітала численних присутніх і представила ансамбль. Пісні сестер донесли до залі вишукану мову української клясики.

Вишуканим був і добір творів, який кинув промінь світла на музичне життя сучасного українського суспільства, культуру України впродовж століть. Це були ті прояви культури, що проривались з-під кайданів, накладених на національно свідомих творців, котрі зверталися з піднесенням своїх, зболілих у каменоломах життя, рук до Всевишнього. Відгрібаючи ряст життєвих турбот, творці програми, і вони ж виконавці, сягали глибинних вод, де знаходили правду життя, нації, батьківщини. Досвід співачок проявився й у тому, що вони відчули зв'язок з авдиторією, з поглядами слухачів і висловили їм подяку за цю підтримку. У відповідь і їм подякувано від імені УЗХ.

Наталя Пазуняк

Художник Олексій Коваленко і його вклад для нашого храму

Хочемо представити художника Олексія Коваленка, який допоміг нам за малу плату оформити наш невеликий храм українців греко-католицького віроісповідання в Сакраменто, Каліфорнія. Починаючи з кінця 1980 років, до Сакраменто почали прибувати нові іміґранти з України. Вони належали до різних віроісповідань, але найчисленніші громади склалися у християн п'ятдесятників та баптистів.

У Сакраменто існувала невелика громада українців із давніх іміґрантів. У 1980 році вони заснували українсько-американський клюб, який згодом перейменували в „Товариство збереження української спадщини", котрий влаштовує новорічні Маланки, Шевченківські святкування та живе українськими справами в наших околицях. Нас небагато, та маємо надію, що все буде гаразд, бо вже нарешті маємо свого священика – отця Валерія Кандюка з дружиною Галиною та дітьми Назаром, Степаном і Соломією. Тепер громада складається в більшості з сімей, які виграли „зелені картки" або приїхали на католицьку візу. До церковної ради люди обрали поважних громадян – Алекса Качмара, який тут є від початків заснування церкви у Сакраменто, д-ра Богдана Томкова, якого люди поважають за безкорисливу допомогу та поради, та Галину Лорчак – беззмінного керівника на громадських засадах та організатора дитячих свят.

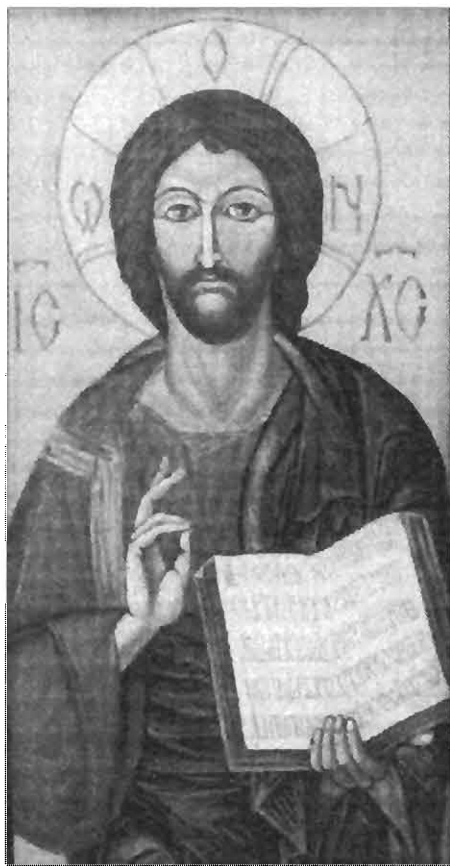

Ікони Ісуса Христа та Матері Божої художника О. Коваленка в українській греко-католицькій церкві св. Андрія у Сакраменто, Каліф.

До розбудови нашої церкви великою мірою спричинився монсеньйор Кавано, який в 2001 році надав нам приміщення, яке вимагало багато праці для пристосування до наших церковних традицій. Старші і поважні члени нашої громади Богдан та Слава Сторожуки пожертвували кошти на придбання матеріялів для виготовлення іконостасу, який власноручно зробив талановитий майстер Богдан Чумак. Треба подякувати за пожертви на ікони сім'ям Маркових, Яскевичів, Олійників, Парк, Лорчаків, Мадзелянів, Михайлишинів, Шевчикам старшим і молодшим, Ґені Лайон.

Автор допису познайомилася з художником О. Коваленком на його виставці в „Nippon Kan Theatre" в Сієтлі, штат Вашінґтон, коли грала гостинний концерт, влаштований Сієтлським українсько-американським клюбом, на той час очолений громадськими діячами Євгеном Лемцьом, Алексом Криницьким та Володимиром Куньком.

Художник О. Коваленко приїхав до США 11 років тому з Києва, де закінчив художню школу. Працював у Київській державній кіностудії ім. Довженка, малював мультфільми, в Інституті зоології працював як реставратор. Тепер О. Коваленко бере активну участь у виставках, його праці зберігаються в Україні, Росії, на Кипрі, в Польщі, Німеччині, Франції, Еспанії, Англії, Канаді, Ізраїлі та США.

Приїхавши до США художник зацікавився сакральним мистецтвом. Вже має чималу колекцію альбомів старовинних ікон, починаючи з XII століття – Київської Русі, Візантії. Ранній стиль характеризується дуже точним дотриманням канонів, де кожен жест, складка на одязі, вид обличчя і тіла та атрибутика мали значення. У сучасному сакральному мистецтві переважає реалістичний стиль розпису – і тому ікони, за словами художника, нагадують фотографії. У своїй праці О. Коваленко старався поєднати сучасне прочитання відображення зі старовинним каноном і знайти компроміс.

Художник побував у нас на фестивалі, побачив наші намагання над розбудовою церкви і з задоволенням взявся за працю, щоб помогти нашій молодій громаді, бо вважає, що наша церква підтримує нашу українську культуру, свята, обряди, звичаї, а це тут дуже важливо, щоб людина мала куди прийти і відчути рідний дух. Всі ми далеко від рідних країв, але згадки все одно залишаються у пам'яті назавжди. Кредо художника: „В моїх працях я завжди намагаюся говорити правду про Україну і світ. Мій девіз – ніколи не забувати Україну, її людей, пісні, історію, трагедії і чарівність".

О. Герасименко

Дві прем'єри в театрі Івана Франка у Києві

Прем'єри п'єс „Отелло" Шекспіра та „Кармен" Меріме в Київському театрі ім. І. Франка важливі тим, що вони можуть прогнозувати намагання нового мистецького керівника Богдана Ступки хоч частинно оновити і змодернізувати репертуар театру.

Режисером-постановником „Отелло" був Віталій Малахов, а художнім консультантом постанови – Анатолій Хостікоєв. Важко сказати, як виглядала їхня співпраця, і хто що робив. Припускаю, що Малахов подав загальний режисерський плян, а Хостікоєв розв'язував деякі мізансцени. Але слід сказати, що Малахов є одним із найкращих режисерів України, а Хостікоєв – одним із найкращих акторів. То й не диво, що така співпраця дала цікаві й оригінальні висліди.

Ролю Отелла виконував той же Хостікоєв, Яґо грав другий відомий актор, Богдан Бенюк, а Дездемону – Оксана Батько.

Оновлення й осучаснення драми досягнуто, як це звичайно буває, режисерськими засобами. Але зроблено це дуже субтільними штрихами, не втручаючись занадто в текст Шекспіра. Наприклад, Отелло був одягнений у чорний довгий халат (щоб підкреслити психологічну й духовну поляризацію ісляму – по лінії чорне-біле), мав довгу бороду й округлу шапку на голові. І коли він сідав у крісло, то його пози й жести точно відображували Осаму бен Ладена. У постанові були також елементи, які асоціювали з формами трилерів, а в одній мізансцені проривалася навіть „rock"-музика. Крім того, гумористичні й іронічні тінювання злагіднювали до деякої міри трагізм п'єси.

В постанові було багато оригінальних, модерних розв'язок. Згадаю лише декілька: дуже цікаво розв'язано сцену коханого Отелло з Дездемоною, коли, після майже балетної й динамічної гри тіл, вони обоє опинилися під широким халатом Отелла; дуже доброю була мізансцена, коли розлючений Отелло запхав голову Яґо в макітру з водою; або сцена вбивства Дездемони, в якій Отелло обвиває її білим полотном, як мумію.

Та найбільшим досягненням вистави була гра Анатолія Хостікоєва. Він утримав на собі увесь спектакль. А його амплуа динамічно виявлялося в усіх протилежностях: від трагедії – до гумору й іронії; від невтримної люті, до найніжніших почувань; від брутальности – до зворушливої лагідности. І не лише в режисурі, але у грі Хостікоєва виявлялися згадувані вище оригінальність і новація.

Богдан Бенюк також належить до кола найкращих акторів України. Я роками слідкував за його грою й захоплювався нею (шедевром, гадаю, була його гра в „Маленькому Принці" Екзюпері). Але, на жаль, роля Яґо не належить до амплуа Бенюка. Замість Яґо, я бачив на сцені лише різновид Швейка. Бракувало у цій ролі інтелектуальної гостроти, бракувало підступної гнучкости, скритости і їді.

Мелодрама Меріме „Кармен" витерта, оклепана й обіграна вже на всі лади і в усіх жанрах: опері, музиці, балеті, поезії, фігурному катанні на льоду, і т. д. і т.д. Але й тут режисером пощастило знайти свій оригінальний вислів.

Цю п'єсу ставили в театрі Франка вісім років тому російською мовою, тепер вона йде українською. Режисером-постановником був Андрій Жолдак, а тепер у програмці зазначено, що режисером був також Анатолій Хостікоєв. Виходить, отже, що було два режисери, і не знати, хто що робив. Припускаю, що Жолдак режисерував первісну версію і визначав плян та стиль вистави, а Хостікоєв доробляв українську версію, передусім першу дію. Але це тільки припущення.

В оригінальній версії Анатолій Хостікоєв грав Хосе, а Вікторія Спесівцева – Кармен. У теперішній виставі роля Хосе була розділена між батьком і сином: молодого Хосе в першій дії грав Георгій Хостікоєв, син Анатолія, студент драматичного мистецтва; а старшого Дон Хосе в другій дії грав Анатолій Хостікоєв. Внаслідок цього перша дія пройшла досить рівно, але не особливо. Вона тільки посвідчила, що синам славних акторів далеко легше здобувати місце на театральних помостах, ніж звичайним смертним.

Зрозуміло, що постанова вийшла б сильнішою, якщо б ролю Хосе в обох діях виконував Анатолій Хостікоєв. Друга дія була значно драматичнішою, оригінальнішою. Анатолій Хостікоєв як Хосе і Вікторія Спесівцева як Кармен (вона грала в першій і другій діях, в первісній і теперішній версіях) творили вивершену гармонію, особливо грою рук і тіл. Знову ж, друга дія трималася на грі Анатолія Хостікоєва, який перевтілювався – від ніжности до люті, від кохання до вбивства. Його гра, особливо після інсульту, була насичена водночас драматизмом і оригінальністю рухів та вимови.

Накінець можна лише висловити надію, що ці дві вистави є першими ластівками, які віщують весну в театрі імені Івана Франка.

Богдан Бойчук
м. Київ

ПОЕТИЧНИМ СЛОВОМ

Валерій Гужва

„Цей незабутній світ – із темряви і світла...”

Цей проминальний світ, де ворогів і друзів
єднає часолет, єднає часоплин.
Незчуєшся – аж ти вже на останнім прузі,
ну, а за ним, за ним – лише гіркий полин.

Цей неповторний світ,
де зненависть з любов'ю
у спалаху життя переплелись навік,
де поклик джерела і прагнення оновлень –
як прихисток труни, як немовляти крик.

Цей незникомий світ, жорстокий і ласкавий,
котрий мене й тебе вигойдував і вчив,
аби ніхто із нас не скис і не розкаявсь
у тому, що любив, ненавидів, грішив.

Цей незабутній світ – із темряви і світла,
із щастя і добра, із горя і біди,
залишиться по нас як прокурор і свідок
людських химерних доль, що зникли назавжди.

Цей несходимий світ, що хлюпає у вени
прийдешніх поколінь прийдешньої доби...
Хай що там не було – він щедрим був для мене
на радість і біду, на цей прощальний біль.

Білий романс

Не відпливай од мене у світи,
з яких уже вовіки не вертають,
мені плечима білими світи,
немов крильми, дарма що не літають.
На безконечних гонах самоти
моя журба і радість – тільки ти.

Давай ізнову запливемо в ніч
під стомленим вітрилом простирадла,
щоб грішна нагота молочних пліч
мені до світку мову одібрала.
Не відпливай од мене у світи,
мені плечима білими світи.

Ти подаруй на спогади мені
солодке, мов вишневий глей, зітхання,
і заміни своє ледь чутне „ні”
на мовчазне язичницьке єднання.
При світлі сонця, в сутінї сльоти
дай Боже разом світ цей перейти.

Український тенор – на диску

Михайло Дідик в опері „Мадам Батерфляй”.

Молодий український оперовий співак Михайло Дідик у супроводі Національної радіо-телевізійної оркестри записав оперові арії на компакт-диску. Аматори співу не зовсім задоволені заголовком чепурного диску з розспіваним портретом „тенора Міши”. Це ж бо платівка не розважальної музики, а вершинних, світових оперових арій. Але одна ньюйоркська газета так прозвала співака і з цією, неукраїнською, досить клопітливою назвою зроблено назву касети-диску.

Михайло Дідик народився в Україні і українські пісні, як кажуть, вивчав уже на материних колінах. П'ятнацятилітнім почав учитись співу. Під час служби у війську співав у хорі солістом. Мав декількох учителів сольоспіву, серед яких найвизначнішою була, безсумнівно, уславлена Євгенія Мірошниченко.

В 1993 році він брав участь в студіях у новій опері в Парижі. 1994 року дебютував в Національній опері Києва, співав цілий сезон у Великому театрі Москви, мав успіх в столиці Фінляндії, виступав зі світової слави американським басом Семом Реймі у спеціяльному концерті в Філядельфії, де також співав князя в опері Верді „Ріґолето”. В цій опері дебютував в Ситі-опері Нью-Йорку у 2000 році.

У 1998 році М. Дідик одержав Шевченківську нагороду, а титул Народного артиста України – у 1999 році. З українською урядовою делеґацією на чолі з Президентом Л. Кучмою побував у Швеції, де співав для короля Карла XVI Ґустава.

Новий диск розпочинається славетною арією з „Богеми” Пучіні. Наступна арія – з „Тоски”, далі – два короткі співи з „Мадам Батерфляй”, дві речі з опери „Ріґолето” додають ще більшої магії букетові арій. Арії з опери Доніцеті „Любовний напій” і арії з „Пікової дами” Чайковського, соняшний гимн коханню з опери Ґуно „Ромео і Джульєта” теж є на диску. На закінчення – неополітанська пісенька де Куртіса і наша рідна, українська „Чорнії брови, карії очі”.

Диск М. Дідика можна придбати в музичних крамницях Америки.

Теодор Терен-Юськів

Десятий рік...

(Закінчення зі стор. 11)

відеофільмів для Будинку офіцерів Харківського ґарнізону, Центрального будинку офіцерів у Києві, Будинку офіцерів Одеського ґарнізону, Донецької обласної організації товариства „Знання”.

Для філії товариства „Знання” в Севастополі закуплено телевізор і магнітофон, передано комплект відеофільмів „Золоте стремено”. Також Товариство допомоги Україні „Приятелі Руху” Північного Нью-Джерзі, закупило телевізор і магнітофон для Харківського будинку офіцерів, а також передало ККДУ 800 долярів, на які закуплено 312 книжок з різної тематики, телевізор і магнітофон.

Хоч гуманітарна допомога не збігається з головними напрямними ККДУ, комітет вислав 1 тисячу долярів школі-інтернату для сиріт-інвалідів у селі Імстичеві, Закарпатської області. За посередництвом ККДУ Ірена і Ярослав Яворські передали дітям Самбора і сиротинцю „Любисток” 3,500 долярів, з чого 2,000 долярів на операцію і лікування однієї дитини. Гуманітарну допомогу в сумі 2,000 долярів надали 7 студентам і правозахисникам через ККДУ бл. п. Софія Темницька, д-р Юрій і Рома Темницькі, д-р Марія Фішер-Слиж передала 1,500 долярів на потреби дитячого садочка в Севастополі. Із фонду бл. п. Марії Сокіл-Рудницької, ККДУ надав однорічну стипендію сільському учневі з села Підгороднього на підготовче навчання в Національному університеті „Києво-Могилянська Академія”. На кошти бл. п. Софії Темницької і д-ра Юрія і Роми Темницьких через ККДУ надано стипендії восьми студентам на суму 2,400 долярів.

Екзекутива ККДУ

Учасники курсів українознавства в Полтаві.

ТОЧКА ЗОРУ

Іван Жадан був видатним співаком, але чи українським?

Видатним українським співаком називають у пресі Івана Жадана, колишнього соліста Великого театру в Москві (з 1927 по 1941 рік), також „українським співаком", „українським артистом" та „відомим українським співаком". Чи українське походження митця обов'язково визначає його український світогляд?

Погляньмо лишень на мистецький шлях співака. В грудні 1941 року І. Жадан та кілька інших співаків перебралися на німецьку сторону на фронті під Москвою. В нацистській Німеччині він, як ніхто інший із співаків Східньої Европи, досить широко записувався на платівки у фірмі „Полідор". Репертуар записів співака складався майже виключно з російської музики, кілька італійських оперних арій та п'ятьох українських пісень, дві з яких створено спільно з хором армії генерала Власова в листопаді 1944 року, у Празі, під час святкувань річниці створення Комітету визволення народів Росії.

Як відомо, по війні в таборах українських переселенців в Німеччині, відроджувалося культурно-мистецьке життя, в якому чільне місце посідали хори, співаки та актори театру. Івана Жадана серед них не було. Він виїхав з Німеччини до США у 1948 році, на українських імпрезах в США ніколи не виступав, був міцно пов'язаний з російською громадою.

Одружившись в 1951 році з американкою Доріс Клейбау, він перебрався на Фльориду, а пізніше – на Вірджінські острови, де помер в лютому 1995 року на 95-му році життя. „Енциклопедія України" його не згадує. В книзі митців і діячів української культури, учасників першої зустрічі українських митців Америки і Канади з громадянством в липні 1954 року імені Івана Жадана і його фото немає.

Перший компакт-диск Івана Жадана, який з'явився на ринку через три роки після проголошення незалежности України, має назву: „Іван Жадан – великий російський тенор століття".

В 1997 році в Києві видана єдина цього роду книжка „Словник співаків України" Івана Лисенка, відомого дослідника історії української музики та її виконавців. У ній під гаслом „Жадан Іван Данилович" написано, що він є „російський оперний і концертно-камерний співак".

Дві книжки про співака написала і видала його дружина Доріс Жадан. Перша – „23 великі моменти в чудовому житті Івана Жадана" вийшла у 1995 році, а друга – „Кличка – Свобода" – видана в цьому році. У обох підкреслюється приналежність співака до російської нації, культури, мистецтва, духовности та звичаїв. У книжках є і моменти, де І. Жадан співає українських пісень, головно молитву зі „Запорожця за Дунаєм", варить українські страви, фотографується у вишиваній сорочці. Ці дві книжки позначені любов'ю і пошаною у подружжі, релігійністю, спільністю інтересів. Проте на схилі свого життя Іван Жадан в 1992 році забажав повернутися і попрощатися тільки зі своєю духовною батьківщиною – Москвою і Петербургом.

Дехто може заперечити, що І. Жадан записав п'ять українських пісень на платівки, що він мав сантимент до українства. На це можна відповісти, що росіяни Ф. Шаляпін і А. Нежданов, єврей О. Каміонський і багато інших співаків записували на платівки український репертуар, але завжди залишалися росіянами чи євреями.

Тенор Великого театру Іван Жадан в кінці 1920-их і на початку 1930-их років зробив 23 записи на платівки російських оперних арій та пісень російських композиторів, але жодної української, тоді, як його колега в тому ж самому театрі Іван Козловський зробив 13 записів в 1935-1937 роках, з яких 6 пісень – українські, решта – російські та німецькі. Нам, українцям, потрібно пишатися нашими визначними особистостями, щоб показати світові, що і ми – славний і талановитий народ, щоб і самим позбутися почуття меншевартости. Проте нехай кожна людина залишається тим, чим вона себе почуває, незалежно від того, де вона народилася.

Шануймо її вільний вибір, з яким народом вона себе духово і культурно єднає, чим пишається і живе. Не робім того, що роблять російські шовіністи, вириваючи від нас визначні історичні постаті, письменників, митців, композиторів, винахідників, науковців, полководців, співаків, митців сцени та багатьох інших.

Івана Жадана треба уважати визначним російським тенором двадцятого століття, народженим в Україні. Ми можемо пишатися тим, що саме українська земля дала світові таких визначних людей як тенор Іван Жадан, піяніст В. Горовіц, скрипаль І. Штерн і багатьох інших.

Якщо хтось із читачів хоче послухати надзвичайний голос тенора І. Жадана, докладніше довідатися про його, повне пригод, життя, раджу сконтактуватися із вдовою співака і в неї купити два компакт-диски і обидві книжки. Її адреса: Mrs. Doris C. Jadan, P. O. Box 84, St. John, V.I. 00831.

Степан Максим'юк,
Сілвер Спрінґ, Мд.

Мирослав Маринович...

(Закінчення зі стор. 12)

Самозрозуміло, ситуація покищо залишається складною, адже вибори до Верховної Ради можна розглядати, як перший крок до виборів президентських.

Оточення Л. Кучми буде намагатися розколоти блок В. Ющенка „Наша Україна", невтралізувати своїх опонентів. З цього погляду тактика В. Ющенка, який хоче утримати баланс у кожній акції, може виявитися дуже корисною, хоч вона нерідко й насторожує і настановляє проти нього.

На думку проф. М. Мариновича, українці як народ все ще надто зосереджені на індивідуальних проблемах, а це дає простір для корупціонерів, гальмує утвердження демократії в Україні. Також не можна не зазначити впливу Росії на виборчий процес в Україні, саме тому останнім часом зростають антиамериканські настрої. Тут варто згадати хоч би грубе втручання у внутрішні українські справи посла Росії в Україні Віктора Чорномидіна. Руку Росії виразно відчувалося у „протестах" проросійських сил проти наміру Івано-Франківської міської Ради прирівняти права колишніх вояків І-ої Дивізії „Галичина" до прав решти ветеранів війни.

На переконання проф. М. Мариновича в Україні підростає покоління, над яким уже не тяжіє психологічний спадок минулого, і В. Ющенко свою моральну перемогу в останніх виборах завдячує етнопсихологічним змінам у способі думання українського загалу.

Доповідач не обійшов увагою впливу Церкви на політичне життя та на питання „схід-захід", що виступило так ясно в останніх виборах. Були численні спроби підкупу священиків – з тим, щоб вони намовляли селян голосувати за певного кандидата.

У дискусії, яка розгорнулася після доповіді, проф. М. Маринович щиро зізнався, що він стояв перед дилемою – чи треба було йому говорити з власного досвіду – чи так, щоб вдоволити слухачів? Він уважає, що провідників держави треба критикувати, а що торкається майбутнього уряду України, то все групується довкруги людей, а не партій, і тому є надія, що уряд виявиться не найгіршим.

На закінчення цікавого вечора Я. Криштальський представив присутнього викладача Української Богословської Академії і великого її ентузіяста д-ра Джефрі Вилза, який промовив до залі українською мовою, запрошуючи сердечно на відкриття Католицького університету у Львові.

Ольга Кузьмович

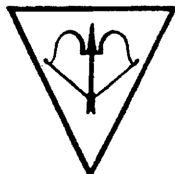

ПЛАСТОВЕ ПЛЕМ'Я „ПЕРШІ СТЕЖІ"

— повідомляє —

що третя тура „ТАБОРУ ПТАШАТ"

(від 7 до 14 липня 2002 р.) на Союзівці

НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ

з уваги на мале число зголошень

Пл. сен. **НЕОНІЛЯ СОХАН**, ***голова*** *т*аборової комісії

Нове в Інтернеті

Поезія. У Києві відкрито новий сайт „Вірші" за адресою: www.virshi.kiev.ua. Сайт має стати заохоченням для україномовних авторів.

• • •

„Вікно в Америку" – популярна українська телепрограма „Голосу Америки" – віднині доступна у світовій мережі Інтернету. 26-хвилинний телетижневик охоплює широке коло тем – від американсько-українських взаємин та складних соціяльних проблем до розважальних розповідей про людей і природу. Програма приділяє особливу увагу оглядам американського спорту, підприємництва, сільського господарства, медицини, освіти, культури та життя української громади в Сполучених Штатах. Веб-сайт можна відвідати за адресою www.vikno.tv

Для перегляду відеосюжетів вам знадобиться програма „Real Player". Її можна безплатно завантажити зі сайту. Найостанніша передача з'являється щосуботи і доступна для перегляду цілодобово впродовж наступних семи днів. Архівні відео- і текстові матеріяли періодично оновлюються.

Подаються також посилання на більш ніж 1000 годин інформаційних та культурно-освітніх програм, які щотижня пропонує „Голос Америки". Програми „Голосу Америки" готуються і транслюються англійською та 52 іншими мовами, в тому числі й українською. Мультимедійна міжнародна служба мовлення фінансується урядом США.

Для додаткової інформації просимо звертатись до Відділу з міжнародних зв'язків „Голосу Америки" за телефоном (202) 619-2538 або електронною поштою за адресою pubaff@voa.gov.

Від Свято-Троїцької Катедри УАПЦ, 359 Broome Street, New York, NY 10013
ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ НА СТРАСНИЙ ТИЖДЕНЬ І ПАСХУ 2002 року

27 квітня – Субота Лазаря	
Літургія св. Івана Золотоустого	**10:00 ранку**
Всеношна і роздача верби	**4:00 по пол.**
28 квітня – Вхід Господній до Єрусалиму	
Літургія св. Івана Золотоустого	**10:00 ранку**
1 травня – Страсна Середа	
Літургія Ранішосвячених Дарів	**11:00 ранку**
2 травня – Страсний Четвер	
Літургія св. Василія Великого з Вечірнею	**11:00 ранку**
Страсті	**5:00 по пол.**
3 травня – Страсна П'ятниця, Вечірня і виніс Плащаниці	**2:00 по пол.**
4 травня – Страсна Субота	
Літургія св. Василія Великого з Вечірнею	**10:00 ранку**
Північна Відправа	**11:30 ночі**
5 травня – ПАСХА. Воскресіння Христове,	
Великодня Рання і Літургія св. Івана Золотоустого	**північ**
6 травня – Світлий Понеділок	
Літургія св. Івана Золотоустого	**10:00 ранку**

Настоятель Катедри о. **ТОДОР МАЗУР Тел.: (212) 431-8250**

СПОРТ

Гімнастика

Жіноча збірна України зі спортивної гімнастики 22 квітня виборола на чемпіонаті Европи в грецьких Патрах одну золоту та одну бронзову нагороди і посіла друге загальнокомандне місце за кількістю медалей. Обидві нагороди для української команди здобула Олена Кваша, яка була третьою у багатоборстві та першою у вільних вправах.

Шахи

В Алушті 23 квітня завершився X клюбний чемпіонат України з шахів. Чемпіоном став краматорський клуб „Гросмайстер-І", друге місце посіла львівська команда „Карпати-Галичина-І", третім був клюб „Данко-Донбас".

Гокей

Юніорська збірна України виграла лише одну гру з норвежцями (5:2) на юніорському чемпіонаті світу, який проходив в Словаччині. У грі за право залишитися серед еліти 22 квітня українські гокеїсти поступилися команді Німеччини з рахунком 4:1. Чемпіонами стали американці, які у останньому змаганні перемогли росіян з рахунком 3:1.

Бадмінтон

У шведському Мальме завершується особистий чемпіонат Европи з бадмінтону. Останній представник України завершив боротьбу 19 квітня на чвертьфінальній стадії турніру, а саме українка Ноздран поступилася датчанці Мартин з рахунком 7:2, 7:2, 7:0. У командних змаганнях збірна України на цьому чемпіонаті посіла шосте місце і залишилася в групі сильніших.

20 квітня у Києві, на Хрещатику, відбувся фінальний етап Всеукраїнських змагань „У здоровому тілі - здоровий дух!". У змаганнях взяло участь понад 400 учасників – учні середніх шкіл, студенти технікумів, коледжів та інститутів. На фото: спортсменка передає естафетну паличку. Фото УНІАН

Футбол

Президент еспанського „Реалу" Флорентіно Перес 23 квітня заявив, що королівський клюб готовий заплатити за нападника збірної України та італійського „Міляну" Андрія Шевченка рекордну на даний момент суму у 90 млн. евро.

При цьому 70-75 млн. евро призначені італійському клюбові, а 20 млн. – особисто А. Шевченкові у разі його згоди. Під цією сумою розуміється 4-річний контракт з „Королівським клюбом". Ціна у 90 млн евро (85 млн. дол.) є найвищою, яка пропонується за футболіста. Два найдорожчі гравці світу вже грають в „Реалі" – це француз Зідан та португалець Фіґу. Українець А. Шевченко може стати третім.

Відбувся 19-ий тур чемпіонату України з футболу вищої ліги. На фото: гравець львівських „Карпат" Василь Швед б'є у ворота полтавської „Ворскли" під час гри у Львові 21 квітня. Перемогли полтавці (0:1).

Довкола спорту

Два особливо небезпечних бандити були вбиті 23 квітня в ході перестрілки з поліцією в Грузії. Вони були причетні до викрадення брата відомого футболіста Кахи Каладзе – Левана 23 травня 2001 року в Тбілісі. Бандитів виявили і оточили в одному з залишених будинків. На пропозицію здатися злочинці відкрили вогонь. В перестрілці загинув один з членів банди, другий помер по дорозі в лікарню, ще один затриманий, четвертий втік. Леван Каладзе був викрадений в столиці Грузії озброєними людьми. Кращий футболіст Грузії пообіцяв прийняти українське громадянство і замість збірної Грузії виступати за збірну України у випадку, якщо не буде знайдений його молодший брат.

Чемпіонат України з футболу
Стан на 19 квітня

Команда	Ігри	Виграш	Нічия	Поразка	Точки
1. „Шахтар" (Донецьк)	17	13	4	0	43
2. „Динамо" (Київ)	17	13	4	0	43
3. „Металюрг" (Донецьк)	17	8	4	5	28
4. „Дніпро" (Дніпропетр.)	17	7	6	4	27
5. „Карпати" (Львів)	17	7	4	6	25
6. „Металюрг" (Запоріж.)	17	7	3	7	24
7. „Металіст" (Харків)	17	7	3	7	24
8. „Поліграфтехніка" (Ол.)	17	5	6	6	21
9. „Металюрг" (Маріуп.)	17	5	4	8	19
10. „Кривбас" (Кривий Ріг)	17	4	6	7	18
11. „Таврія" (Сімфероп.)	17	5	3	9	18
12. „Арсенал" (Київ)	17	5	2	10	17
13. „Закарпаття" (Ужгор.)	17	3	3	11	12
14. „Ворскла" (Полтава)	17	2	4	11	10

Кургани Сумщини – скарбниці сивої давнини

Віддавна біля хутора Бурдуни на Сумщині були курганні могильники скитів, сарматів, слов'ян, а також половців, поляків, турків, шведів. Тут же були і козацькі могили. З появою колгоспів кургани були розсунуті бульдозерами, розорані під час будівництва шляхів. Згубно вплинула на їхній стан і Друга світова війна, коли кургани і могили були визнані за стратегічні висоти. У них вкопували далекобійні гармати, гусеничну техніку. Не варто забувати і про жадібних шукачів скарбів.

Дослідження цих пам'яток велись до жовтневого перевороту 1917 року й відразу після нього, а також після Другої світової війни. Одному з авторів цієї статті доводилось бувати на таких розкопках в Сумській та Дніпропетровській областях. Тоді експедиція під керівництвом Мозолевського в одному зі скітських курганів знайшла чимало золотих речей, зокрема і так звану пектораль, яка осіла в музеях Росії.

Чимало курганних груп, могильників і окремих курганів Охтирського і сусідніх районів Сумщини дали археологічній науці багато цінних знахідок. Настав час зберегти і поступово дослідити ті курганні групи, які ще не „стерлися" з лиця землі нашого краю. А таких ще чимало навколо міста Охтирки. Усі вони взяті археологічною наукою на облік.Багатий археологічний матеріял дають городища. На теренах Охтирського і Тростянецького районів їх є кілька. У „Немирівському городищі", наприклад, виявлено слов'янську кераміку роменського типу VII–X століть і епохи Київської Руси X–XIII століть. Відоме ще й Охтирське городище, але лише з документів, бо на його місці стоїть Охтирка.

На теренах нашого краю в різні роки траплялись монетні скарби. У 1884 році в одній із садиб Охтирки дівчина, копаючи город, знайшла посудину зі срібними польськими монетами XVII століття. Подібний скарб був знайдений за таких же обставин і в 1903 році, тільки, окрім польських монет, були ще і західньоевропейські.

У 1946 році в селі Хухра під час копання ями знайдено горщик з монетами російських імператриць. А вже зовсім близько до нас, 1985 року, під час риття котловану у Охтирці знайдено горщичок із срібними копійками російських царів Михайла і Олексія. У селі Жигалівці Тростянецького району, у мідній посудині у вигляді сулії, було знайдено в 1804 році 1100 срібних римських динаріїв Юлія Цезаря, Вітелія та інших імператорів.

Микола Діброва, Олександер Галкін, Михайло Попільнюх,
краєзнавці,
м. Охтирка, Сумської області

ВСІХ ПАЦІЄНТІВ ТА ДРУЗІВ

в і т а ю

зі Святом Воскресіння Христового

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

д-р СІЛЬВІЯ БІЛОБРОН

Стоматолог- дентист

551 Millburn Avenue
Short Hills, NJ 07078

Tel.: (973) 467-0885

З нагоди

РАДІСНИХ ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ в НЬЮ-ЙОРКУ

в і т а є

ГОЛОВУ і ЧЛЕНІВ ПЛАСТОВОЇ ФУНДАЦІЇ,

які постійно дбають, щоб пластові виховники, діти і молодь мали відповідні умови для пластової діяльности.

Завдяки допомозі Пластової Фундації пластуни взяли чисельну участь в пластових таборах, прогулянках, святах Весни тощо.

Дя – ку – є – мо!

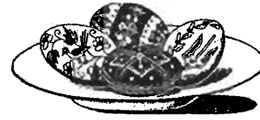

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

СТАНИЧНА СТАРШИНА

Щирі побажання Веселих Свят

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

п е р е с и л а є

усім своїм Членам, Симпатикам, Прихильникам, Спортовій Централі УСЦАК, Братнім Спортовим Товариствам та всьому Українському Громядянству

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО КЛЮБУ В НЮ ЙОРКУ

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ (ТУІА)

бажає

ВСІМ СВОЇМ ЧЛЕНАМ, ЇХНІМ РОДИНАМ ТА ГРОМАДІ

РАДІСНОГО ПРАЗНИКА ВЕЛИКОДНЯ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ГОЛОВНА УПРАВА ТУІА

РАДІСНИХ, ЩАСЛИВИХ СВЯТ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО!

Шановним Гостям, Співпрацівникам і всім членам УНСоюзу

– б а ж а є –

У П Р А В А   С О Ю З І В К И

Самопоміч

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка

Selfreliance

Ukrainian American Federal Credit Union

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка "Самопоміч" щиросердечно вітає Вас, зі Святом Воскресіння Христового.

Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!

Головне Бюро
2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 60622
773-489-0520

Доступ до конта через Інтернет
Selfreliance.Com

Бюра

734 Sandford Ave. Newark, NJ 07106	973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City, NJ 07306	201-795-4061
2200 Rte 10W Parsippany, NJ 07054	973-451-0200
5000 N. Cumberland Ave, Chicago, IL 60656	773-589-0077
761 S. Benton Street, Palatine, IL 60067	847-359-5911
300 E. Army Trail Rd, Bloomingdale, IL 60108	630-307-0079
8410 W. 131st Street, Palos Park, IL 60464	708-923-1912
8624 White Oak Street, Munster, IN 46321	219-838-5300

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

Ціни від 22 березня до 28 травня 2002 р.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
- подорожі на люксусових кораблях;
- пересилку грошей через „WESTERN UNION"
- квитки на літаки з НЬЮ-ЙОРКУ до:

ЛЬВОВА
605 дол. + текс (в обидві сторони)
395 дол. + текс (в одну сторону)

РИГИ
525 дол. + текс (в обидві сторони)
365 дол. + текс (в одну сторону)

МІНСЬКА, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КИЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ
575 дол. + текс (в обидві сторони)
385 дол. + текс (в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222
Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083
Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973
http://www.albatravel.com e-mail:albatravel@aol.com

• ПРАЦЯ •

Пошукую жінку до опіки 6-літньої дівчинки і домашньої праці в Мангетені, Н.Й. Окреме помешкання зі всіми вигодами включене. Знання англійської мови і дозвіл на працю обов'язкові. Телефонувати вечорами:
(212) 628-1547

Українець шукає працю в будь-якій професії.
Тел.: (973) 292-1054

Українка шукає роботу по догляду за дітьми або за старшими людьми.
Тел.: (973) 292-1054

• ЗНАЙОМСТВА •

Синьоока брюнетка, 49 років, українського походження з вищою освітою, хоче познайомитись з енергійним, освіченим мужчиною віку 50-67 років для серйозних відносин.
Тел.: (214) 343-3183

• НА ПРОДАЖ •

Новий кондомініюм у Норт Порті, Фла., недалеко від української католицької і православної церков. Дві спальні, дві лазнички, вітальня, їдальня, веранда, пральня з усіма приладами, килим, підлога з керамічних плит.
Carol Ayers, Realtor, C-21 Award Associates
1-800-726-0621

РЕКЛЯМА – ЦЕ КЛЮЧ ДО УСПІХУ!
ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ І РЕКЛЯМИ
Tel.: (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510 • E-mail: svoboda@att.net
Поштою: Svoboda, 2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
ADVERTISING DEPARTMENT

Українська Федеральна Кредитова Кооператива
“САМОПОМІЧ”
Філядельфія - Скрантон - Трентон

ПОЗИЧКИ на НОВІ і ВЖИВАНІ АВТА!

NEW CAR LOAN SPECIALS starting at **4.99% APR**
USED CAR LOAN SPECIALS starting at **5.99% APR**

NEW 0% DOWN - TERMS: 36 months/4.99% APR, 48 months/5.49% APR, 60 months/5.99% APR
USED (no more than 2 years old) 20% down – Term: 48 months
FIXED RATE LIMITED TIME OFFER CONTACT US FOR DETAILS

UKRAINIAN SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION
Philadelphia - Scranton - Trenton
1-888-POLTAVA -- ukrcreditunionphila.com

YURI INTERNATIONAL
TRADE, TRAVEL, PARCEL SERVICE

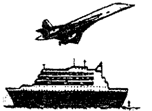

Пакунки, авіяквитки, доляри, харчі, бандеролі, візи з Америки і Канади до: України, Росії, Білорусі, Молдови, Балтії, Польщі, Середньої Азії та Кавказу

- Запрошення до Америки, візи в Україну, продовження віз в Америці
- Відвозимо і зустрічаємо на летовищах Львова, Києва, Москви, Торонто і Нью-Йорку
- Допомагаємо полагодити емігрційні справи з „Green Card"
- Відправляємо пакунки з України до Америки і Канади

Відбираємо пакунки з кожного дому в Америці
Відеотрансфер PAL/SECAM – NTSC
Дзвінки в **Україну 16¢ за хвилину** • Дзвінки в **Росію 16¢ за хвилину**
13 Royal Palm Dr., Cheektowaga, NY 14225
(716) 685-1505 • Fax: (716) 685-0987
E-mail: Yuriinter@hotmail.com

Ощаджувати та позичати найкраще в

Для осягнення вашої мети треба діяти, не тільки мріяти!

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

108 Second Avenue New York, NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845 626-2938 Fax: 845 626-8636

226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

32-01 31 Avenue, Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL Visit our website: www.selfrelianceny.org E-mail: SRNYFCU@aol.com

найвищі відсотки на різні ощадностеві конта
найнижчі відсотки на позичках
найкращі умови сплати позичок

Завжди конфіденційна, швидка, та чемна обслуга!

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК

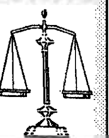

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ В НАСЛІДОК АВАРІЙ
✔ на роботі
✔ автомобільних
✔ в публічних місцях
✔ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:
- ВОДІННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Світлої пам'яті паніматка Олена Біляк

Паніматка Олена Біляк упокоїлася в Бозі 6 лютого цього року в місті Голівуді на Фльориді, де протопресвітер о. Степан Біляк протягом 18 літ був настоятелем української православної парафії св. Миколая УПЦ Київського Патріярхату, в Купер Сіті. Громада з сумом прощалася з дорогою паніматкою, яка разом з отцем Степаном пережила вихід парафії з Маямі, побудову нової церкви, перехід вірних парафії під омофор рідного Київського Патріярхату.

Численна південнофльоридська громада взяла участь у Службі Божій і в чинах похорону в храмі Святого Миколая та на кладовищі в Голівуді, де покійну поховано в родинному мавзолеї. Всі чини похорону здійснив протоірей о. Віктор Полярний, який два роки тому став наслідником отця Степана в парафії.

Покійна паніматка Олена була усіма шанованою соборною українкою, бо батько її, учасник визвольних змагань, походив зі Східньої України, а мати була донькою Галицької землі, а народилася Олена в Чехословаччині і побачила рідну землю тільки в 1992 році, коли Україна стала незалежною. Понад шістдесят років спільного життя подружжя присвятило Українській Православній Церкві і українському народові.

Їх спільний життєвий шлях почався 13 жовтня 1940 року в Берліні в православній церкві св. Архистрата Михаїла. Від парафій у таборах переміщених осіб в Західній Німеччині дорога простелилася до Сполучених Штатів Америки, куди вони прибули в січні 1950 року Божого.

В США вони служили українським громадам в Оклагомі, Мінеаполісі, Род-Айленді, Пасейку, Філядельфії і в Консисторії, яку отець очолював в 1981-1983-их роках. Коли вони прибули до Фльориди, за ними були побудови двох церков (В Оклагомі та Філядельфійська катедра) та нагляд над будовою Культурного центру в Бавнд-Бруці. Талант до співу, присвята церкві, чудова пам'ять (покійна пам'ятала всі Служби Божі) були тими якостями, якими відзначалася паніматка Олена.

Останні роки покійної були дуже важкими: втрата сестри Анни Шеляк, безглуздий бандитський напад, який зробив її частковим інвалідом, хронічні недуги – все було мовби в змові проти неї. Але її віра в Бога, дух покори, активна участь у церковному хорі, в якому вона була ведучим голосом майже до кінця свого життя, дбайлива опіка отця Степана та доньки Ірени, повага громади – все це було для неї джерелом сили протягом її життя, до останньої хвилини.

Як у житті, так і в смерті, її похорон об'єднав навколо себе велику громаду обох віросповідань. Крім о. Віктора Полярного, в Панахиді взяв участь настоятель української католицької парафії о. Іван Чировський. В чині похорону співслужив також протопресвітер о. Михайло Борисенко з Західнього узбережжя Фльориди. Усі відправи супроводив церковний хор під керівництвом Віри Скрип. Хор звучав тужливими голосами по своїй провідній співачці, по дорогій матері свого дириґента Ірени Туртяк. Похоронні трапези організували членки Сестрицтва святої Ольги. Посмертні дев'ятий день і сороковий були відзначені побожно цілою громадою.

Шляхетне життя паніматки Олени Біляк залишило по собі найтепліші спогади. Багатьох людей доброї волі в її пам'ять склали пожертви на церкву, інформаційний бюлетень та на дітей Чорнобиля. Зокрема на дітей Чорнобиля було складено понад 700 дolярів.

Патріярх Київський і всієї Руси-України Святіший Філарет надіслав прибитому горем отцеві Степанові і його родині своє патріярше співчуття.

Леонід Гусак,
голова парафіяльної управи української православної церкви св. Миколая, Купер Сити, Фльорида

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ КОХАНЕВИЧ член УНС Відд. 282. Померла 1 березня 2002 р. на 85-му році життя. Нар. в Україні. Членом УНС стала в 1941 р. Залишила в глибокому смутку дочок і внучку. Похорон відбувся 5 березня 2002 р. на цвинтарі в Hanovers Tawnship.
Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ПАВЛО ПАВЛЮК член УНС Відд. 473 Т-ва ім. Головінського в Монтреалі. Помер 22 березня 2002 р. на 86-му році життя. Нар. в 1916 р. в Україні. Членом УНС став в 1974 р. Залишив у глибокому смутку дружину Катерину і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 26 березня 2002 р. на Нотр Дам цвинтарі в Монтреалі.
Вічна Йому пам'ять!

Секретар

СТЕФАНІЯ ЛІПИНСЬКА член УНС Відд. 39 в Сиракюзах, Н.Й. Померла 21 березня 2002 р. на 75-му році життя. Нар. в 1927 р. в Польщі. Залишила в глибокому смутку Теда Ліпинського. Похорон відбувся 25 березня 2002 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н.Й.
Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ІВАН МАРІЯШ член УНС Відд. 349 Т-ва ім. Т. Шевченка в Менвіл. Помер 2 квітня 2002 р. на 86-му році життя. Нар. в 1915 р. в Україні. Членом УНС став в 1994 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, сина Ігора і дочку Ірину. Похорон відбувся 5 квітня 2002 р. на цвинтарі Серця Христового в Гілсборо, Н.Дж.
Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ЯРОСЛАВ МИКУЛОВИЧ член УНС Відд. 161. Помер 19 лютого 2002 р. на 77-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Залишив у глибокому смутку дружину Стефанію, дочку Лідію, синів Алекса, Юрія, Віктора і Марка. Похорон відбувся 23 лютого на цвинтарі Resurrection в Moon Twp.
Вічна Йому пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ГОЛОВАТИЙ член УНС Відд. 481 Т-ва ім. Івана Франка. Помер 6 березня 2002 р. на 84-му році життя. Нар. в 1917 р. в Carnegie, PA. Членом УНС став в 1935 р. Залишив у глибокому смутку сестру Анну і брата Дана. Похорон відбувся 9 березня 2002 р. на цвинтарі Holy Trinity в Carnegie, PA.
Вічна Йому пам'ять!

Секретар

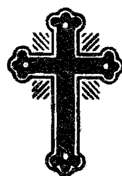

У глибокому смутку повідомляємо, що 23 квітня 2002 р. відійшла у вічність на 79-му році життя наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п.
КАТЕРИНА ПИЛИПІВ

нар. 21 червня 1922 р. у Довгій Войнилівській, на Івано-Франківщині, Україна

ПАНАХИДА відбулася в четвер, 25 квітня 2002 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в п'ятницю, 26 квітня, о год. 10:30 ранку в український католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу.

У смутку залишені:

син – БОГДАН з дружиною ОКСАНОЮ
внучки – АННА-СОЛОМІЯ
– МАРІЯНА
сестра – ПАРАСКЕВІЯ СОБКОВИЧ з родиною в Україні
брати – МИХАЙЛО і ВАСИЛЬ з родинами в Україні
та ближча і дальша родина в Америці і в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

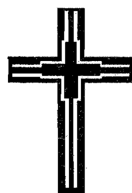

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 22 квітня 2002 р. відійшла у вічність на 95-му році життя наша улюблена МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ і СЕСТРА

бл. п.
ЕВГЕНЯ ЛЕХМАН
з дому ТАРНОПІЛЬСЬКА

нар. 6 січня 1908 р. в Бережанах
довголітня вчителька в рідних школах та виховниця молоді в Україні і на еміграції.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться 27 квітня 2002 р., в греко-католицькій церкві Покрови Пресвятої Діви Марії у Вілімантик, Коннектикат.

Залишилися у глибокому смутку:

син – БОГДАН з дружиною НЕЛЕЮ
внуки – о. диякон БОГДАН з дружиною ЛІДОЮ та дітьми РОМЧИКОМ, АНДРІЙКОМ і МАРІЯНКОЮ
– д-р ПЕТРО з дружиною ТУЛОЮ
– МИХАСЬ ІВАН
– МАРКО з дружиною РЕБЕКОЮ
сестри в Україні – ОЛЬГА ДИЧКОВСЬКА з родиною
– д-р ГАЛИНА УГРАК з родиною
та родина в Америці і Канаді.

Вічна Її пам'ять!

У П'ЯТНАДЦЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ відходу зі земного життя у вічність нашого найдорожчого БАТЬКА, ДІДУНЯ, БРАТА і ВУЙКА

сл. п.
інж. АТАНАСА МИХАЙЛА МІЛЯНИЧА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

у вівторок, 30 квітня 2002 р.

в церкві св. Юра, Нью-Йорк;
в церкві св. Івана Хрестителя, Нюарк, Н.Дж.;
в церкві св. Йосифа, Вотерфорд, Конн.;
в соборі св. Юра, Львів, Україна.

Просимо Родину, Приятелів, Знайомих і Пластових Друзів помолитися за вічний спокій душі нашого улюбленого і незабутнього.

ДІТИ і ВНУКИ

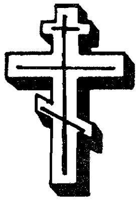

Ділимося сумною вісткою з рідними, розкинутими по багатьох країнах світу, друзями, приятелями і знайомими, що у середу, 3-го квітня 2002 р. відійшла у інший світ

бл. п.

ЄВГЕНІЯ АНДРЕ

дівоче прізвище

НЕДАШКІВСЬКА

нар. 4 квітня 1921 р., не доживши кілька годин до свого дня народження.

ПАРАСТАС відбувся у п'ятницю 5 квітня 2002 р. у похоронному заведенні THOMAS J GMITER, Pittsburgh PA, а похоронна відправа в українській православній церкві св. Володимира у Пітсбургу.

ПОХОВАНА покійна Євгенія на українському православному цвинтарі у Bethel Park, PA.

Залишені у невимовно глибокому смутку:

чоловік – ВІКТОР
донька – МЕЛАНІЯ ПОТУЗКО з чоловіком ДЖАНОМ
онуки – МАРСІ і ДЖЕЙСОН
брат – ІВАН НЕДА
небожі – АЛЕКС НЕДА
ЛАРИСА ВІЛЬЯМС з чоловіком РОБЕРТОМ

Вічна їй пам'ять!

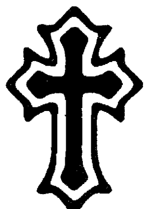

В глибокому смутку повідомляємо знайомих, що 18 травня 2001 р., на 90-му році життя, з волі Божої, помер в Ringoes, NJ наш найдорожчий і незабутній ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

СЕРАФИН ФЕДОТОВИЧ ЧУЙКО

Блаженної пам'яті Серафин з малих років свого життя сумував. Його тата розстріляли, коли йому було 10 років, а його засудили, після смерти тата, на 10 років, (стаття 54). Всі ці роки він був на Біломор-Каналі, але вижив і повернувся в Україну. Виїхав в Німеччину, переїхав в Бразилію, а в кінці опинився в Америці. Завжди працював в українських організаціях, організовував і помагав відкривати автокефальні церкви в Бразилії і в Америці. 13 років працював в С. Бавнд Бруку, бухгалтером і зі Святішим Патріярхом Мстиславом, радився з ним, що треба зробити краще для України і української церкви.

Залишив в глибокому смутку:

дружину – НАДЮ
сина – ОЛЕГА
дочку – АЛЛУ
внуків – АЛЕКСАНДРА і ХРИСТИНУ

Нехай американська земля буде Тобі легкою!

Вічна пам'ять!

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ ділиться сумною вісткою, що 8 квітня 2002 р. відійшов із цього світу наш довголітній член

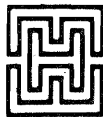

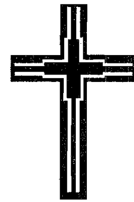

бл. п.

д-р ВОЛОДИМИР БОДНАР

активний громадський і церковний діяч.

Вш. Дружині, Донці і Синові з родинами висловлюємо наше щире співчуття.

УПРАВА НТШ-А в Америці

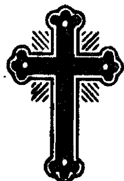

З глибоким смутком повідомляємо, що 20 квітня 2002 р. несподівано відійшов у вічність улюблений МУЖ, БАТЬКО, СИН, БРАТ, ЗЯТЬ, ПЛЕМІННИК, ШВАҐЕР, ВУЙКО, ДВОЮРІДНИЙ БРАТ, ХРЕСНИЙ ТАТО і ПРИЯТЕЛЬ

бл. п.

ІВАН КРІЛЬ

нар. 12 жовтня 1953 р.

ПАРАСТАС відбувся в середу, 24 квітня 2002 р. від год. 7-ої до 9-ої веч.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – в четвер, 25 квітня, о год. 9:30 ранку в похоронному заведенні Mullins & Thompson, 1621 Jefferson Davis Hwy., Fredericksburg, VA 22401

Залишені у смутку:

дружина – ХРИСТИНА БЕМКО КРІЛЬ з дочкою НАТАЛІЄЮ БЕМКО-БУРНО
батьки – РОЗАЛІЯ та МИКОЛА КРІЛЬ
сестра – МАРІЙКА МАРТЮК з мужем МИРОНОМ, синами РОМАНОМ і МАРКОМ та дочкою НАТАЛІЄЮ
свекруха – ІВАННА БЕМКО
шваґер – АНДРІЙ БЕМКО з дітьми ЖЕНЕЮ і ЛІЛІАНОЮ
шваґерка – ЛЯРИСА ЧЕРНИК з мужем ІГОРЕМ
шваґер – ПЕТРО БЕМКО з дружиною ТЕРЕСОЮ і дітьми АДАМОМ, КАРЕЮ і НІКОЛЬ
тети – АНАСТАЗІЯ ДОПІВКА
– ЕВДОКІЯ КРІЛЬ
двоюрідні:
сестра – ЛЮБА (ДОПІВКА) МАРІНО з мужем РОБЕРТОМ і дітьми РОБЕРТОМ, ЛЯРИСОЮ та ХРИСТОФОРОМ
брат – ІГОР ДОПІВКА з дружиною НУСЕЮ і дітьми АНДРЕЄЮ та МАРКІЯНОМ
сестри – РОЗМАРІ КРІЛЬ-ВОЗНЯК з мужем ЯРОСЛАВОМ і дочкою ЛЯРИСОЮ
– ГАНЯ КРІЛЬ ПИЗЮР з мужем МАКСИМОМ
– ІРИНА (ДОПІВКА) ГЕРМАНС з дітьми РОБЕРТОМ і ҐРЕҐОРІЄМ
похресниця – ЛЯРИСА МЕЛАНІЯ ВОЗНЯК
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів просимо складати пожертви на Breast Cancer Research Fund c/o Dr. Ann Moore, 428 East 72nd St., Suite 300, New York, NY 10021

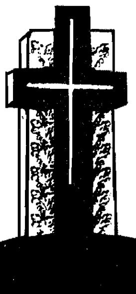

4-го травня 2002 року минає 25 літ від дня смерти в Джерзі Ситі, Н. Дж.

св. п.

Северина Сапруна

піяніста-віртуоза

Похований він на Hillside Cemetery, Orient Way, Lyndhurst, NJ 07071
Sec. E, Lot №63, Grave №7
Спокій його душі!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ ЧИ КУПИТИ ХАТУ?

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА

(908) 790-9240
або
(973) 698-9240
Exit Realty

ЮРІЙ ЛАЗІРКО
Професійний продавець забезпечення УНС
IOURI LAZIRKO
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
5 Brannon Ct., Clifton, NJ 07013
tel.: 973 881-1291
E-mail: louri_uke@hotmail.com

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel.: 732 583-4537• fax: 732 583-8344
E-mail:matawan96@aol.com

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

ОРКЕСТРА „ЛУНА“
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

ЮРІЙ КОРДУБА, АДВОКАТ
EMPHASIS ON REAL ESTATE, WILLS, TRUSTS, ELDER LAW AND ALL ASPECTS OF CIVIL LITIGATION
Ward Witty Drive, Montville, NJ 07045
Hours by appointment: **(973) 335-4555**

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.. (908)789-1870;

РЕСОРТ НАД МОРЕМ
VILLA „LIDIA“
SUZANNA SAPOWYCZ
128 E. Crocus Rd.
Wildwood Crest, NJ 08260
Tel. (609) 522-3348

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 2002 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Львів/Одеса
687 дол.+tax (round trip)
435 дол.+tax (one way)
Київ
549 дол.+tax (round trip)
380 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

АПОН-ВІДЕО-КАСЕТИ
НАЙКРАЩА ЯКІСТЬ!
10-та РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ
APON- 2001 –Військова парада на Хрещатику
APON- 2002 – Концерт у Києві
Ціна 25.00 дол. + 5.00 дол. пересилка (кожна)
ПОЇЗДКА ПАПИ РИМСЬКОГО в УКРАЇНУ.
3 відео – 85.00 дол. No. 2001-A-B-C
APON VIDEO COMPANY, INC.
P.O. Box 3082, Long Island City, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599
Переробляємо відео з европейської системи на американську і навпаки
Ціна 20 дол. + 5 дол. пересилка

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

Calls to UKRAINE
16.9 ¢/min
Any time
Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 13.3 c/min.
For info call Long Distance POST:
Call
WWW.LDPOST.COM *1-800-449-0445*

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати – тільки з фірмою КАРПАТИ

Export-Import

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

протягом 2–7 днів до рук адресата або до 24 год. через банк

Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Европи американські доляри.

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

ДОСТАВА ХАРЧОВИХ ПАЧОК з каталоґу

ДОСТАВА ТРАКТОРІВ, АВТОМОБІЛІВ, ПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ в Україну

На всі замовлення Ви отримаєте посвідку від Ваших близьких.
Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією.

121 Runnymede Road, Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca

KANTOR
CURRENCY EXCHANGE
Tel. (416) 767-7782

ОБМІН ВАЛЮТ
CAD↔USD↔EURO
Гарантуємо найкращий курс обміну

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ
до рук адресата або до банку по цілому світі

ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ

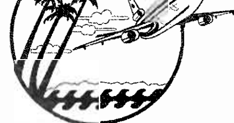

Найкращі ціни на квитки

на всі авіялінії світу

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді та подорожуючих поза Канадою

КРУЇЗИ, ГРУПОВІ ПОЇЗДКИ

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах

ГОТЕЛІ В УКРАЇНІ
від $38.00US за добу
(включно зі сніданком)